

Naročnina

za državo SHS:

na mesec Din 20
za pol leta 120
za celo leto 240

za inozemstvo:

mesečno Din 30

Sobotna izdaja:

celoletno

v Jugoslaviji Din 40
v inozemstvu 60

SLOVENE C

Cene inseratov:

Enostolpna pettina vrsta
mali oglasi po Din 1.50 in
Din 2.—, večji oglasi nad
45 mm višine po Din 2.50,
veliki po Din 3.— in 4.—,
oglas v uredniškem delu
vrstica po Din 6.—.

Pri večjem naročilu popust

Izhaja vsak dan izvenredno
ponedeljka in dneva po
prazniku ob 4. uri zjutraj.

Poštnina plačana v gotovini

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici 6/III. Rokopisi
se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne spre-
jemajo. Uredništvu telefon 50, upravištvu 528.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Cekovni račun:
Ljubljana 10.650 in 10.349 (za inserate) Sara-
jevo 7.565, Zagreb 39.011, Praga in Dunaj 24.797.

Nemčija ima besedo.

Nemčija, ki je vsled razumljive plemenitosti človeškega srca, ki rado pozabi najhujše, pa tudi vsled prenapete maščevalne politike g. Poincaréja, uživala doslej precejšnje simpatije med celim svetom, je na tem, da jih izgubi.

Nemško ljudstvo je ob nedavnih volitvah v državni zbor pokazalo, da je po krivdi viljemovskega kasarnskega sistema politično dosti nezrelo. Vsaj za protestantovski del velja to v polni meri. Kajti po objavi Dawesovega poročila, ki predlaga zaveznikom in Nemčiji čisto konkretni način rešitve reparacijskega problema, ki more zadovoljiti obe strani in vsemu svetu vrniti dolgo zaželeni mir ter otvoriti novo epoko evropske zgodovine, je vsak pričakoval, da Nemci dajo ogromno večino zmernim in miroljubnim strankam ter omogočijo gladko sprejetje zaveznikovih predlogov. Začuda pa se je zgodilo drugače in čeprav nemški nacionalci niso dobili absolutne večine, so postali faktor, ki je od njega razplet najvažnejšega mednarodnega vprašanja preveč odvisen. Narod mislecev se je izkazal za narod, ki z realnimi razmerami ne zna računati.

Drugače francosko ljudstvo. Dasi bi bilo čisto naravno, če bi bilo na nemške volitve odgovorilo s tem, da bi bilo izvolilo nacionalni blok, je dalo veliko večino glasov onim, ki streme za pošteno poravnano z Nemčijo, za politiko mednarodnega soglasja in konsolidacije celokupnega sveta. S tem so Francozi pokazali, da se ničesar ne boje, da zaupajo pravični stvari, da verujejo bolj v zmago mirovnega razporeda vsega izobraženega sveta in v dobro voljo vseh, ki se prizadevajo za moralno solidarnost po vojni prizadetega človeštva nego v sirovo silo in podjarmljenje Evrope po zvezi bajonetov.

To je francoska javnost pokazala tudi po volitvah. Mnogi vodilni politiki Poincaréjevega bloka so se umaknili v zasebno življenje, »Echo National«, glasilo največjega nasprotnika Nemcev, Andreja Tardieu, je prenehal izhajati, padec Poincaréja se veliko manj obžaluje, nego je bilo pričakovati. Pač pa povprašuje Francija danes Nemčijo: ali sprejme roko sprave in odgovori na Dawesovo poročilo z brez-pogojnim: da? Celo predsednik reparacijske komisije, ki je sicer brezpogojno sledil smernicam Poincaréja, izjavlja, da more sprejetje ameriškega izvedeniškega poročila vrniti človeštvu po eri strahu in negotovosti popolno ravnovesje.

O Angliji veliko ne govorimo. Keynes, ki je ves čas stal ob strani Nemčije, dviga svoj svarilni glas in pravi: »Nemčija si ne more želeti boljših pogojev, nego jih ji ponujajo zavezniki. Dawesovo poročilo je prešinjeno čisto novega duha in je rešilo reparacijski problem s popolno nepristranostjo.« Da je Amerika istega mnenja, ni treba posebej poudarjati. Sam Coolidge je 12. aprila na banketu ameriškega tiska izjavil, da se po Dawesovem poročilu zadovoljijo upniki Nemčije in Nemčija po mednarodnem posojilu gospodarsko sanira, kar popolnoma odtehta neznačno prikrašanja nemške finančne suverenitete, ki je potrebno, da se uresniči plemeniti namen mednarodnih strokovnjakov. Kajti strokovno mnenje teh mož je po srečnem izrazu »New York Herald«, enega najvplivnejših listov Zedinjenih držav, »naravnost triumf zdravega razuma«.

Ce so nekateri državni antante v tem oziru iz teh ali onih razlogov omahovali in si morebiti želeli strožjih pogojev, da dajo Nemčiji izpiti čašo njenega poraza do dna, je po izidu francoskih volitev vsakega raznoglasja med zavezniki konec in so Mac Donaldove smernice postale političen program vseh držav zapada brez izjeme. Celo ruski sovjeti ne bi podpirali več Nemčije, ako bi pokazala resen odpor proti zaveznikemu načrtu ali pa špekulirala na razdor med njimi. To je Moskva pokazala te dni, ko je inscenirala protinemške demonstracije, ki niso bile naperjene samo zoper nemškonacionalne socialne reakcionarje, ampak zoper njihovo politiko sploh, ki danes ogroža tudi Rusiji toli potrebno pomirjenje sveta.

Hvala Bogu se nemške stranke sredine dobro zavedajo, da je danes usoda

Nemčije zopet na kocki. Državni kancler Wirth se nacionalcem ne umakne, dokler ne pokažejo prave barve. Ako se odločijo za politiko sporazuma z ostalim svetom, lahko prevzamejo vladno, če ne, sledi zopetni apel na volivce. Upati je, da se potem nemški narod popolnoma osvobodi sugestije, ki jo izvajajo nanj oni, ki se niso od zgodovine ničesar naučili. Kakor hitro

bosta Mac Donald in Rakovskij v Londonu podpisala angleško-rusko pogodbo, nimajo nemški nacionalci od nikogar več na svetu ničesar pričakovati. Pač pa lahko že danes, če se popolnoma sprijaznijo z dejstvom, da politiko Evrope vodi Anglija, svoji domovini storijo neizmerno uslugo. Čim bolj bodo oklevali, tem slabše za Nemčijo.

Pašičev mandat za poslovno vladno brez večine.

EDINI POSEL PAŠIČEVE VLADE BO RATIFIKACIJA HRVATSKIH MANDATOV, NATO ODGODITEV PARLAMENTA DO 20. OKTOBRA.

Belgrad, 19. maja. (Izvirno.) Danes od 12. ure do tridesetih na eno je bil Pašić v avdienci pri kralju. Takoj po avdienci se je odpravil na svoje stanovanje. Vendar so se raznesle vesti, da je Pašić dobil mandat za sestavo volivne vlade. Vesti do večera niso bile potrjene. Zvečer ob 6. uri je Pašić sklical sejo ministrskega sveta, na kateri je poročal o svoji avdienci in o mandatu, ki mu ga je ponudil kralj. Mandat, kakor ga je ponudil Pašiću, je poslovna vlada, ki mora takoj izvršiti verifikacijo Radičevih mandatov, nakar se zaključi parlamentarno zasedanje do 20. oktobra. Pašić je bil proti temu, da se sprejme mandat pod takimi pogoji in se izrazil mnenje, da se mora zahtevati, da se skupščina takoj odgodi do 20. oktobra. Vendar je večina ministrov bila zato, da se sprejme mandat s temi pogoji. Za časa ministrskega seje je bil na dvoru Ljuba Jovanović, ki se je tudi udeležil seje ministrskega sveta. Seja ministrskega sveta je trajala do 9. zvečer in Pašić je izjavil, da sprejme mandat. Po seji je Pašić odšel na dvor in izjavil kralju, da mandat sprejme in da bo sestavil kabinet tekot jutrišnjega dne in najpoznejše popoldnešnjem bo prinesel listo v podpis. Govori se, da bo vlada rekonstruirana.

REŠITEV KRIZE BOJNA NAPOVED HRVATOM IN SLOVENCEM.

Belgrad, 19. maja. (Izv.) Kljub temu, da so se že danes dopoldne začele širiti vesti, da je Pašiću poverjena vlada, je ta preokret v reševanju krize prišel za vse kroge nepričakovano. Dopoldne so radikalni širili vesti, da se je krona odločila, da krize sploh ne reši sedaj, ampak z ukazom zaključiti zasedanje sedanje narodne skupščine. Med tem časom naj bi Pašić-Pribičevićeva vlada ostala v ostavki in vršila nadalje svoje posle, nakar bi se kriza začela na novo reševati 20. oktobra. Poleg te kombinacije, ki je seveda na prvi pogled nemogoča, so krožile tudi vesti še o drugih kombinacijah. Ob 12. uri je bil nato poklican na dvor Pašić, ki je ostal pri kralju do tridesetih na 1. — Po izjavah posameznih ministrov po večerni vladni seji je bilo na tej Pašičevi avdienci konstatirano, da je bila Pašičeva ostavka podana prerano in se vsled tega parlamen-

tarna situacija ni mogla dovolj jasno pokazati in se baje vsled tega ne more točno videti, kje je večina; vsled tega položaja da se smatra za potrebno, da se to ugotovi v samem parlamentu. Zato je dobil Pašić nalog za sestavo poslovne vlade, ki bo predvsem morala v skupščini izvršiti verifikacijo hrvatskih mandatov, nakar se bo skupščinsko zasedanje odgodilo do 20. oktobra. Med tem časom bi se skušala doseči kriza, ki bi se z verifikacijo hrvatskih mandatov ponovno pokazala v vsej ostrini, kajti v tem slučaju bi pač za vsakega moralo biti jasno, kje je večina. Pašić tega predloga ni takoj sprejel, češ, da se mora prej posvetovati z vlado. Nato je bila sklicana seja min. sveta in je na njej večina sklenila, da naj se mandat sprejme, kar je Pašić tudi storil in takoj po seji osebno javil kralju. Kolikor se je torej iz krogov vlade moglo zvedeti, je dobil Pašić sestavo poslovne vlade z izrecno željo krone, da se morajo takoj izvršiti verifikacije hrvatskih mandatov. S tem je 40 dni trajajoča kriza za enkrat končana z rešitvijo, ki ni nobena rešitev krize, temveč pomenja bojno napoved Hrvatim in Slovencem.

PAŠIČEVA NAMERA, DA VDRUGIČ IZIGRA KRALJEVO ZAHTEVO.

Belgrad, 19. maja. (Izv.) Vest o takem Pašičevem mandatu je bila med radikalni sprejeta s pripombo, kar je bilo pričakovati, da je tudi ta Pašičev mandat formalen in da mu bo sledil končno mandat za volilno vladno. Nadalje so radikalni zatrdjevali, da je ta rešitev sporazumna, ker v Srbiji poletni čas ni ugoden za volitve. Zatrjujejo tudi, da bo Pašiću uspelo, da se s svojo vlado do 20. okt. pred parlamentom sploh ne pokaže, ker bi se sicer morala že prej na novo začeti kriza reševati, ker bi se Pašić v tem slučaju ne mogel več zagovarjati, češ da se ne vidi jasno, na kateri strani da je večina v narodni skupščini.

V tem pravcu torej namerava Pašić podvzeti nadaljno borbo in hkratu izvesti rekonstrukcijo svoje sedanje vlade. V vlado bo vzprejet najbrž tudi dr. Laza Marković, ki si je tudi v zadnjem času pridobil mnogo zaslug za blok korupcije in nasilja. Poleg njega se imenuje še več novih njemu sličnih kandidatov.

Davidovičeva večinska vlada odklonjena.

RAZLOG: RADIČEV PROGLAS IN PREMALO — SRBOV V DAVIDOVIČEVI VEČINI.

Belgrad, 19. maja. (Izv.) Davidović je bil včeraj popoldne sprejet od kralja, da mu sporoči, da se mu je posrečilo pridobiti za koncentracijsko vladno celo vrsto parlamentarnih skupin in bi njegova vlada že prvi dan razpolagala z večino, katera bi po verifikaciji narasla za 50. Takoj v začetku bi se pridružilo nekaj radikalov, a pozneje bi bilo pričakovati še večjega števila radikalnih glasov. Kralj je odgovoril, da se mu zahvaljuje za trud, da pa vsled Radičevega proglasa in premalega števila Srbov ne more pristati na to, da bi vlado podpirali Radičevci, čeprav priznava, da je Davidović imel mandat neomejen. Izjavil je, da hoče sestaviti nevtralno vladno, da se razburjenje strank do jeseni pomiri.

PROTI NEVTRALNI VLADI VSE SKUPINE.

Belgrad, 19. maja. (Izv.) Potem, ko je bilo Davidoviću onemogočeno izvršiti svoj mandat, se je pričelo intenzivno govoriti o nevtralni vladi. Trdilo se je, da je bilo

razposlanih 70 vabil raznim osebam, med katerimi so se imenovala imena: univ. prof. Slobodan Jovanović, dr. Cvijić, Bogdan Popović, dr. Gjurić, zastopniki v reparacijski komisiji Tihomir Gjorgjević, Pavle Popović, Ristić, naši poslaniki Gavrilović, Milojević, Smodlaka; poleg teh so bili imenovani predsednik akademije v Zagrebu Mažuranić, bivši predsednik hrv. sabora Medković, profesor zagrebske univerze Maretić. Od Slovencev se ni imenoval nobeden. Vendar je bila ta ideja že takoj včeraj onemogočena, kajti takoj opozicija, kakor radikalni so jo označili kot protustavno in protiparlamentarno in se izjavili proti njej. Obenem je prišel iz Čačka odgovor od generala Štepanovića, da odklanja predsedstvo take vlade. Istotako se je izjavil proti Balugdžić, ki je bil ves čas zelo aktiven. Imel je včeraj popoldne konferenco z dr. Korošcem in Davidovićem, nakar je odšel na dvor, odkoder se je vrnil v skupščino in se sestal zopet z dr. Korošcem in Davidovićem.

VLOGA DR. NINČIČA.

Od radikalov je bil na dvoru dr. Ninčič, ki je kralju predložil Pašičev proglas, v katerem se kralju preta, in da je poročal o težki krizi v zunanjem položaju. Za te dogodke je vladalo veliko zanimanje. Dejstvo, da je bilo Davidoviću onemogočeno sestaviti vladno, je bilo sprejeto z ogorčenjem. Nihče ni pričakoval take rešitve, posebne ne v smeri Pašičevih zahtev.

OPOZICIJA ZA OSTER IN ODLOČEN NASTOP.

Belgrad, 19. maja. (Izv.) Po včerajšnji avdienci so se sestali voditelji opozicijskega bloka in izdali o tem posvetovanju sledeče poročilo:

»Predstavitelji opozicijskih strank: DS, SLS, JMO in HRSS so vzeli na znanje poročilo Lj. Davidovića, da mu je bilo onemogočeno izvršiti mandat za sestavo vlade, dasiravno mu je uspelo, da osigura večino že za prvi dan delovanja v parlamentu. Predstavniki opozicijskih strank bodo pazljivo in hladnokrvno spremljali nadaljni razvoj sedanje krize.

Tudi na današnjem posvetovanju so opozicijske stranke sklenile ohraniti hladnokrvnost, dokler se nov položaj popolnoma ne razčisti, potem bodo jasno in odločno govorile. Vidi se, da zmaga korupcija in nasilje in da se bo vladalo po Pašičevem receptu s krvjo in nasiljem in ne s sporazumom in po zakonu. Kriza še ni končana.

Belgrad, 19. maja. (Izv.) Opozicijski blok je za jutri sklical vse voditelje opozicijskih skupin na posvetovanje za skupno akcijo radi čudnega reševanja krize. Zamislja se tudi skupen proglas na ves naš narod. V opozicijskem bloku je mišljenje, da je treba, kakor hitro bo položaj popolnoma čist, odločno in brezobzirno nastopiti in narodu opisati dogodke v zadnji krizi, ki dosedaj še niso znani.

OPOZICIONALNI BLOK JE ODKLONIL NEVTRALNO VLADO.

Belgrad, 19. maja. (Izv.) Vest, da je opozicionalni blok pristal na nevtralno vladno, ne odgovarja dejstvu, čeprav se je o tem govorilo po kuloarjih. Opozicionalni blok je imel mandat za sestavo vlade v rokah in zato je pač samoobsebi umevno, da ni mogel pristati na nevtralno vladno niti sploh pretresati o njeni možnosti. Ko se je v nedeljo onemogočilo bloku, da izvede mandat in setavi vladno, je blok vprašanje nevtralne vlade odklonil z motivacijo, da je taka vlada protipostavna.

RADIČEVA REPUBLIKA.

Belgrad, 19. maja. (Izv.) Današnja »Politika« piše: Da se krona v odločitvi ni mogla odločiti za vladno Davidovića, oziroma bloka, ki bi se naslanjal na Radičevce, so

Borzna poročila.

ZAGREBSKA BORZA.

Zagreb, 19. maja. (Izvirno) Na današnji borzi so bile vse devize in valute z izjemo Pariza čvrste, toda promet je bil minimalen. Ravno tako je bil promet o vrednostih papirjih splošno slab, samo delnice Ljubljanske kreditne banke so se iskale po 235.—.

Devize in valute so notirale:

Amsterdam 30.35—30.65, Dunaj 0.1137 do 0.1147, Italija 358.60—361.60, London 352.30 do 355.30, Newyork 80.40—81.40, efektiven dolar 79.50—80.50, Pariz 4.568—4.618, Praga 2.38—2.41, Curih 14.34—14.44.

Vrednostni papirji:

Hrvatska Eskomptna banka, Zagreb 131—132, Hrvatska sveopća kreditna banka, Zagreb 131, Hrvatska slav. zem. hipotekarna banka, Zagreb 66—66.50, Jugoslavenska banka, Zagreb 119—120, Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana 235, Prva hrv. štedionica, Zagreb 915, Slavenska banka, Zagreb 915, Srpska banka, Zagreb 140, Dioničko društvo za eksploatacijo drva, Zagreb 122.50—125, Hrv. slav. d. d. za ind. šečera, Zagreb 11.20—11.50, Narodna žumska industrija, Zagreb 100—105, Slavonijka d. d. za ind. drva, Zagreb 101—106, Trboveljska premogokopna družba, Ljubljana 595. — Našica 100, Guttman 125—850, Slavenski d. d. za žumsku industriju, Zagreb 375—450, 7% državne investicijske posojilo 66—67.50.

Curih, 19. maja. (Izv.) Belgrad 6.50, Pešta 0.0062, Berlin 132½, Italija 25.02, London 24.63, Newyork 564, Pariz 31.75, Praga 16.65, Dunaj 0.0079½, Bukarešta 2.80, Sofija 4.02½.

bile vzrok dosedanje mnogobrojne izjave Radića. Uvidevši tudi sam, da je njegovo zadržanje glavna zapreka vladi bloka, je Radić dal izjavo, s katero je po njegovem mišljenju šel do skrajnosti napram kralju. Ta izjava je bila večeraj preko našega dunajskega poslanika poslana tudi kroni. V tej izjavi pravi Radić, »da plemenita gesta kraljeva, ako da vlado bloku, ne bo ostala brez vpliva pri Hrvatih«. Vendar, da »on ne more menjati svojega prepričanja, kakor stare suknje« in da zato vztraja pri zahtevi, da se hrvatski narod mora sporezovati s srbskim narodom kot ravnopravnim in da se mora urediti Hrvatska kot republika v okviru Jugoslavije.

TUDI ROMUNIJA IMA PRSTE VMES.

Belgrad, 19. maja. (Izv.) Zunanji minister je delal zadnje dni s polno paro, da obrne krizo v prid radikalom. Izvedel je za nevarne spopade na albanski meji, ki so pa v resnici medsebojne tatvine ove in druge živine, in za nevarnost makedonstvujuših. Novi adut je tudi vojna nevarnost v Besarabiji. Pri zadnjem vprašanju igra tudi Romunija neko vlogo. Dr. Ninčić je vsak dan govoril o teh velikih nevarnostih. V sled tega se je kriza večeraj nenadoma naglo in brzo preokrenila v korist Pašića in Pribečevića. Najbolj je osupnilo to Pribečevićeve pristaje, kajti zvedeli so, da je kralj v noči od četrtka na petek nagnal Pribečevića iz svoje sobe z besedami: »Na polje!« Težko je v tem trenutku reči, kako bo Pašić izrabil svoj mandat. Eno je gotovo, da se hrvatski mandati morajo verificirati, kajti kralj je dal zato besedo, predno so se Hrvati odločili, da pridejo v Belgrad.

VLADA NASILJA.

Belgrad, 19. maja. (Izv.) Današnje »Novosti« so bile od policije zaplenjene, ker so ostro pisale o neparlamentarni rešitvi krize, o nevarnih zgledih na Španski in o čudni vlogi Besarabskega vprašanja pri reševanju krize.

Revolucionarne priprave za nastop vojaštva.

Belgrad, 19. maja. (Izvirno.) V resnih krogih se zatrijuje, da je bila belgrajska posadka v petek, ko se je lahko računalo, da dobi Davidović mandat, avizirana od belorukev, da na izvestne znake zasede pošto, telefonsko centralo in vsa ministrstva in da čuva posamezne dosedanje ministre. To bi odgovarjalo zatirjanju radikalov in odpadlih demokratov, da hočejo ostati s silo na vladi. Ta vest je vplivala na preokret v krizi. Opozicija bo vložila interpelacijo in zahtevala strogo preiskavo.

Italijansko-češkoslovaški dogovori.

Rim, 19. maja. Agenzia Stefani poroča, da sta min. predsednik Mussolini in dr. Beneš v svojih sobotnih razgovorih razpravljala med drugim o oficelnem obisku predsednika Masaryka v Rimu. Določeno je, da se vrši obisk meseca oktobra te. leta. Dalje se je v razgovorih priznala potreba, da se zagotovi neka stalnost v jadranskem tarifnem režimu, ter se je pretresal način, da se ta režim raztegne tudi na reško luko. Nemudoma se skliče sestanek strokovnjakov, da določi direktne tarife in znižanje prevoznih cen na železnicah obeh dežel za trgovsko blago v tranzitu in notranji trgovini. Obe vladi sta se dalje obvezali, da se čim prej v cellem obsegu izvrše rimske konvencije iz leta 1922, tičeče se zasebnih zavarovalnih družb.

PAKT SE PODPIŠE TE DNI.

Rim, 19. maja. Dr. Beneš je v pogovoru s časnikarji izjavil, da je zelo zadovoljen z uspehi svojih pogovorov z min. predsednikom Mussolinijem. Sporazum je bistveno dosežen. Smernici dogovorjenih italijansko-čeških pogodb sta: 1. Spoštovanje pogodb in s tem zjamčenje miru v srednji Evropi; 2. gospodarsko in politično sodelovanje Italije in Češkoslovaške. Vojaških klavzul pogodb ne bo vsebovala; oblika kooperacije je dana v duhu in določbah pogodb same. Na vprašanje, če je italijansko-češko pogodbo smatrati kot razširjenje one med Italijo in Jugoslavijo, je dr. Beneš izjavil, da sta si obe pogodbi zelo podobni, toda ne istovetni. Gre za dve različni pogodbi, ki imata vsaka svoje lastne funkcije, svoje lastno posebno življenje. Zapisnik bo tvoril eno samo listino z malo členi. On sam — dr. Beneš — se še ta večer odpelje na Sicilijo, kjer predloži zapisnik dr. Masaryku. V par dneh se vrne v Rim, nakar se zapisnik takoj podpiše in bo treba potem samo še parlamentarne ratifikacije.

ITALIJANSKO-ČEŠKI PAKT IN MALA ANTANTA.

Rim, 19. maja. Na vprašanje, kakšne posledice bo imel italijansko-češki pakt

za malo antanto, je dr. Beneš odgovoril: Narodom male antante more biti samo ljubo, ako se s pogodbami z velesilami zagotovi nedotakljivost pogodb in evropski mir. Pogodbe so edini način, da mala antanta pritegne v svoj krog narode, ki imajo prevladujoč vpliv v svetovni politiki, in se z njimi trajno zveže. Funkcija male antante se omejuje na Balkan in srednjo Evropo. S temi posebnimi pogodbami se pa politično življenje narodov razširja in njihova mnogoternost daje jamstvo, da si nobeden velikih evropskih narodov ne bo mogel prisvajati hegemonije nad malo antanto.

ZAJUTREK PRI KRALJU.

Rim, 19. maja. V soboto opoldne je priredil kralj v kvirinalu dr. Benešu na čast zajutrek. Udeležili so se ga ministri, predsednik Mussolini, podtajnik Acerbo, poslanik Kybal, generalni tajnik v zunanjem ministertvu Contarini in razni drugi dostojanstveniki.

Opoldne je bil dr. Beneš na čast sprejem na češkoslovaškem poslanstvu. Udeležil se ga je diplomatični zbor domalega polnoštevilo, Mussolini, množestvilni zastopniki ministrstev, senatorji, poslanci in drugi odličnjaki.

DR. BENEŠ PRI PAPEŠKEM DRŽAVNEM TAJNIKU.

Rim, 19. maja. (Izv.) Pred svojim odhodom iz Rima je dr. Beneš obiskal tudi papeškega drž. tajnika Gasparija.

POMEN ČEŠKO-ITALIJANSKE POGODBE.

Rim, 19. maja. (Izv.) Besedilo češkoslovaške pogodbe bo predloženo tudi vladam v Belgradu in v Bukareštu, dasiravno zanje pogodba ni obvezna. »Messaggero« upa, da bo nova pogodba ugodno vplivala tudi na Avstrijo in na Ogrsko. Tako se bodo sčasoma vse srednjeevropske države zbrale okoli Italije.

Važna izjava Herriotova.

Pariz, 19. maja. (Izv.) »Matin« objavlja razgovor svojega sotrudnika z voditeljem današnje večine Herriotom, ki je rekel med drugim, da je za Francijo trenutno najvažnejša stvar vnanja politika. Francija ne more misliti na olajšanje finančnih in voj. bremen prej, dokler ne bo njeno razmerje do vseh držav popolnoma urejeno. Glede Nemčije je rekel, da mora Francija podpirati v Nemčiji demokratične elemente, ki so najboljšo jamstvo za ohranitev miru.

POGAJANJA MED MUSSOLINIJEV IN BELGIJSKIMI MINISTRI.

Bruselj, 18. maja. (Izvirno.) Ministra Theunis in Hymans sta večeraj odpotovala v Milan na sestanek z Mussolinijem.

Milan, 19. maja. (Izv.) Danes se je vršila prva konferenca med Theunisom, Hymansom in Mussolinijem. Belgijska ministra sta Mussolinija obvestila o rezultatih svojih pogajanj v Parizu in Londonu. Jutri se posvetovanja nadaljujejo.

ABESINSKI VLADAR V EVROPI.

Rim, 19. maja. Te dni pričakujejo v Rimu obisk abesinskega vladarja Ras Tafarija. Razen Rima obišče Ras Tafarija tudi druge velike evropske prestolice. To je sploh prvi abesinski vladar, ki obišče Evropo. V diplomatičnih krogih pripisujejo dogodku znatno politično važnost.

Italijanski poslanik v Abesiniji conte Colli di Felizzano je izjavil o Ras Tafariju sledeče: Ras Tafarija je star približno 30 let, je modern, rafiniran Afrikanec, ki kljub svoji evropeizaciji vroče ljubi svoje pleme. Začasa svetovne vojne je Ras Tafari simpatiziral z antanto, v nasprotju s tedanjim abesinskim vladarjem Ligg Jeassujem, ki ga je bil proglasil za cesarja ded Menlik in ki je stal na strani Nemčije. S tem se je zameril ljudstvu, ki ga je v prevratu leta 1919 vrglo s prestola ter postavilo nanj Ras Tafarija. — Ras Tafari bo obiskal tudi papeža.

ITALIJANSKI POSLANIK V ATENAH.

Atene, 19. maja. (Izv.) Novi italijanski poslanik Brandilla je večeraj predsedniku grške republike izročil svoja poverilna pisma. V pozdravnih govorih sta predsednik in novi poslanik naglašala potrebo čim tesnejšega prijateljskega sodelovanja obeh držav, ki je veže ista kultura.

ANGLEŠKO BRODOVJE OBIŠČE GRČIJO.

Atene, 19. maja. (Izv.) Veliko angleško brodovje, obstoječe iz štirih dreadnoughtov, 16 oklepnihih križark in 20 torpedovk bo obiskalo v kratkem grška pristanišča.

LETALEC PELLETIER V KANTONU.

Kanton, 19. maja. (Izv.) Letalec Pelletier je prispel sem.

Užitek je za vsakega slabokrvnega in bledega zdravljenje z Iron-om radi njegovega izbornega učinkovanja in okusa. Proizvaja ga Mestna lekarna v Zagrebu, za Ljubljano in okolico pa je v zalogi v lekarni Leustek.

Brzjavka g. Petrinovića.

G. Petrinović je eden najbogatejših naših ljudi v Južni Ameriki. Rodom je iz Dalmacije kakor tudi njegov sedanji ameriški »tovariš« v milijonih g. Mihanović. Svojih milijonov pa ne grmadi samo na kup, ampak daje bogate darove siromašni Dalmaciji za šole.

G. Petrinović je kot ugleden član mednarodne visoke finance in kot vnet rodoljub poslal te dni kralju Aleksandru brzjavko, v kateri roti kralja, naj ne dovoli, da sklene Jugoslavija posojilo z Italijo, pač pa da je on pripravljen posredovati pri angleških finančnikih posojilo pod znatno ugodnejšimi pogoji.

V svoji brzjavki pravi g. Petrinović med drugim:

»Veličanstvo! Velik in krvav boj je bil potreben, da se osvobodimo avstrijskega suženjstva in tiranstva. Sedaj, ko smo z ogromnimi žrtvami dosegli svoje osvobojenje in združenje, naša sedanja vlada, ki s terorjem v domovini preprečuje konsolidacijo naših notranjih razmer, napovedujoč črne krvave dni v bodočnosti med brati Srbi, Hrvati in Slovenci, nas hoče tudi gospodarsko izročiti v roke Italije, ko sprejema sramotne pogoje radi posojila, ki se ima, kakor kaže, skoro skleniti.

Jaz imam zveze s skupino angleških finančnikov, ki bi dovolili Jugoslaviji večje posojilo kakor Italija. Seveda bi morala vlada vživati splošno zaupanje naroda. Angleži bi dali posojilo tudi za nižje obresti kakor Italijani.

Italija je za nas mnogo nevarnejša kot bivša Avstrija, dočim daje Anglija kot največja in najboljša država vsa jamstva za mir in svobodo.

Zato se obračam na Vaše Veličanstvo kot na človeka, ki je vedno pokazal, da ljubi svoj narod, s toplo prošnjo, da ukrene vse, da se izognemo oni sramoti (posojila, Italijo, op. ur.) in da izroči vladu v roke pravih in resničnih patriotov, ki bodo znali poravnati plemenski spor in napraviti Jugoslavijo veliko in močno.

Vzrok, da se obračam na Vaše Veličanstvo, je v tem, ker se naši sedanji vladodržci nikdar ne ozirajo na besede, ki jim jih govore pravi patrioti, kateri so vedno pripravljeni žrtvovati vse za dobrobit svoje domovine. — Franc Petrović.

Ta brzjavka je učinkovala na radikale kot rdeča barva na purane in v »Samoupravi« objavljajo sedaj naravnost divje napade na g. Petrovića. Te napade si lahko telmačimo tako, da se radikali zelo boje, da jim posojilo z Italijo ne zdrkne iz rok iz lahko umevnih vzrokov in ti vzroki igrajo gotovo v razpletu sedanje politične krize svojo važno vlogo.

Politične vesti.

+ Shodi SLS. V nedeljo 18. maja se je vršil dobro obiskan shod v Ihanu. Namesto zadržanega poslanca Sušnika je govoril g. Čampa. Zborovalci so odobrvali dosledni boj SLS za avtonomijo Slovenije in sklenili, da bodo tudi pri občinskih volitvah pokazali, da danes isto mislijo kot pri volitvah pred letom dni. Ob 7. zjutraj je imel isti dan posl. Štrcin shod v Šmartnem in ob 18. v Zgor. Tuhinju. Oba shoda sta izrekla soglasno zaupnico Jugosl. klubu. — Dalje sta se vršila dobro obiskana shoda v Ajdovcu in Globodolu v mirnopedski občini. Na obeh shodih je poročal poslanec dr. Kulovec. Zborovalci so soglasno odobrili politiko Jugoslav. kluba. V Štarem trgu pri Črnomlju se je v nedeljo dopoldne po deseti masi vršil veličasten shod SLS pod lipami pred cerkvijo, kjer se je zbralo na stotine belokranjskega ljudstva. Na shodu je poročal poslanec g. Josip Nemančič o delu Jugoslav. kluba v narodni skupščini in boju za avtonomijo Slovenije. G. poslanec je razkrinkal laži slovenskega demokratskega časopisja, ki intrigira in se hlina velesrbskemu vladnemu režimu v škodo slovenskega ljudstva. Za poslanca Nemančičem je govoril dr. Ivan Stanovnik, ki je kratko očrtal zgodovino boja SLS za avtonomijo Slovenije, pojasnil zborovalcem sedanji politični položaj in pomen občinskih volitev v Sloveniji na razvoj notranjepolitičnih dogodkov, zlasti z ozirom na zahtevo revizije ustave za avtonomno Slovenijo. Največ ogorčenja so vzbudila izvajanja glede Pučljave železnice, ker danes belokranjsko ljudstvo na svojih žepih občuti, kaj se pravi nasedati demagoškem geslom. Shod SLS je bila sijajna manifestacija edinstvi med našimi volivci in je izrekel soglasno zaupnico poslancu-domacinu g. Josipu Nemančiču, zaupanje Jugoslav. klubu in njegovemu načelniku dr. Korošcu. Po shodu je imel g. poslanec Nemančič na dvorišču starotrškega župnišča gospodarski sestanek s svojimi volivci, ki so mu izročali razne prošnje in ga prosili intervencij glede potnih listov v Ameriko, podpor za zgradbo cest itd. — Povsod se je pokazalo, da ljudstvo točno sledi našemu velikemu boju in ga ne mešajo zavijanja nasprotnikov.

Beleške.

S čim se pečajo naša ministrstva? V »Uradnem listu« št. 43 čitamo na strani 275 to-le objavo: »Ministrstvo za šume in rude priporoča delo »Celokupna lirika Vojislava I. Ilića ml.«, ki izide meseca junija t. l. Cena knjige Din 100.—; ako se naroči več izvodov in se pošlje naročnina najkasneje do 17. maja vnaprej, se dobi primeren popust. Naročnino je treba poslati na naslov: Vojislav I. Ilić v Beogradu, Radenička ul. 8.« V enem prihodnjih uradnih listov utegnemo pa brati: Ministrstvo prosvete priporoča delo »Pregled vseh razstrelil, ki se uporabljajo v rudnikih in način njihove uporabe ali pa Ministrstvo za narodno zdravje priporoča knjigo: Vožnja po reki Amazoni v Južni Ameriki in njene prijetnosti. Seveda, če se peča ministrstvo za rude z razpečevanjem liričnih del se nam ni treba čuditi, da državni rudniki propadajo. Saj se z lirično pesmijo ni spravil še noben kos železne ali druge rude na zemeljsko površje. Pa se tudi našemu ministertvu za rude in šume ne bo posrečilo na sedanji praksi kaj spremeniti, pač pa s takimi priporočili kaj postrani zaslužiti.

Dopisi.

OBČINSKE VOLITVE V KRANJU.

II.

Prva faza občinskih volitev je potekla: podpisovanje kandidatnih list. Kakor smo že povedali, bodo pri nas tri: SLS, Gospodarska in JDS. Že v tem času se je videlo, da se liberalci niso nič naučili in nič pozabili: grožnje in obljube ter vsakojak pritisk, to so sredstva, s katerimi množe svoje vrste ozir. zbirajo volivce, ki naj bi jim poverili mandat za nadaljno eksploatacijo občine v strankarske namene n. pr. za Sokolski (oni pravijo Narodni) dom in podobno. Ker da bi se bil kdo teh more hotel osebno koristiti na račun občine, tega ne morem trdit, da si nam je težko verjeti, nasprotno, a trdnih dokazov zato še nimamo. Če jih dobimo, jih priobčimo, da ne bodo ti ljudje več mogli igrati osebne poštenjake, kakor se tako radi blijejo ob prsa.

Edinstvo v naših vrstah so hoteli zmešati liberalci s tem, da so nekaterim obrtnikom sugerirali »napravite lastno obrtniško listo«. Tudi nekateri bivši naši somišljeniki, ki jim je posebno mnogo na tem, da bi prišli v občinski odbor, so obljubili taki listi svojo pomoč. Da, eden je celo nagovarjal naše somišljenike, ki so podpirali našo kandidatno listo, naj prekličejo svoje podpise! Toliko je razgalil svoj značaj ter pokazal, kakšen zvest pristaja naše stranke je bil! — Pa vse to ni nič pomagalo: naš volivni odbor je bil precej hitro pri delu in pa naši somišljeniki so v veliki večini, da skoro vsi pokazali živo strankarsko zavest in disciplino tako izbornu, da smo res lahko ponosni nanje. Čast jim! Četudi jim kandidatna lista morebiti ni povsem všeč: podvrgli so se!

Liberalce ta odločen in samostojen nastop SLS silno jezi. Eden njih poglavarjev je bil celo toliko drzen, da je hotel našim ljudem vsiliti misel, koga naj denejo na kandidatno listo in koga ne! Kaj šel! Mar mislite da komandirate svoje poslušne močičke? Pa prav nalašč za to je volivni odbor postavil tiste kandidate, ki jih oni gospod tako perhoreseira. Nalašč!

Za volivno agitacijo liberalci obetajo pritisk: ne boste dobili dela, to Vam bomo vzeli, to dali, to prepovedali i. t. d. Kakor znajo liberalci, kadar imajo moč. Le pozkusite! Če boste Vi na ta način terorizirali naše ljudi, bom pa v »Domoljubu« priobčil imena najbolj zagrizanih strankarskih agitatorjev. (Naše kranjsko trgovstvo in gostilničarji v pretežni večini žive od okolice, in ta je z malimi izjemami v taboru SLS, pa hočejo ti ljudje in njihova žlahta terorizirati naše ljudi z bojkotom! Ali ste res udarjeni s slepoto od samega sovraštva? Priobčili bomo tudi ime tistega trgovca z manufakturnim blagom, ki se baha, da s svojimi uvezami lahko premesti vse klerikalne uradnike iz Kranja. No, kar začnite, potem pa tudi Vi lahko premestite svojo štafeto na luno! Našim ljudem pa bodi povedano: vsak poizkus terorizma naznanite volivnemu odboru. Ne dajte se pa tudi ne od pijače — magari šampanjca — premotiti, da bi jih volili; vino magari pijte, a volite našo listo. Še nekaj! Liberalci zahtevajo od teh in onih častno besedo, da bodo volili ž njimi ali da vsaj volit ne bodo šli. Čujte, liberalci zahtevajo častno besedo, ti ljudje, ki ne drže nobenega dogovora, nobene obljube in nobene častne besede dane političnim nasprotnikom, ti ljudje od Vas zahtevajo, da držite z zvijačami in grožnjami ter nadležnostjo izsiljeno častno besedo! Častna beseda velja dana samo prostovoljno ter možem — čast! A ne njim, ki so pred volitvami polni obljub, po volitvah pa jih zapusti ves spomin na dane častne besede.

Afera g. kateheta Žužka še vedno razburja duhove, osobito odkar poteka zelo nečastno za zakulisne in očitne uprizoritve, ki so seveda liberalci, kdo pa drugi. Ta afera jim je za volivno kampanjo mnogo škodovala.

dila. No, pa nam je prav, da pametni in pošteno izprevidijo, kam pridemo, ako bodo te vrste ljudje imeli odločilno besedo. To in pa volitve je dovolj gradiva za oštarijske pogovore, tako da je v Kranju sedaj zelo živo: na cesti srečavaš agitatorje vseh treh strank, ki švigajo sem in tja, po gostilnah pa slišiš samo: volitve, kandidati, žužek, pa še par drugih imen, kojih glavni nositelji streljajo v svojem liberalnem napuhu — bedne kozle! Kar naj jih!

Selea nad Skofjo Loko. (Odkritje spomin-
skih plošč padlih vojakov.) Zelo lepo in po
objavljenem sporedu se je vršila 18. maja žal-
na slovesnost v spomin padlih Selčanov. Do
10. ure se je zbralo nad 1200 ljudi, gostov in
domačinov, na pokopališču pred kapelo, pred
katere vhodom je stal lep oltar, ob straneh
vhoda pa črno zagrneni plošči. Ob 10. uri je
zaigrala domača godba (pihala) žalostinko,
nato je zapel domači moški zbor »Vigred se
povrne«. Sledil je govor (kaplan Jernej Haf-
ner) o pomenu slavnosti in o dolžnosti našega
rodu do svojih padlih in do domovine, zgra-
zene s tako velikimi žrtvami. Nepremično so
zrli v govornika očete, žene, matere, otroci,
tovariši padlih Selčanov, solze so se iskri-
le v očeh osivelih košenih mož in padale na do-
mače grobove; v zrduhu lepe doline se je ču-
tilo splošno občutno tiho zadoščenje ob po-
častitvi spomina padlih rojakov-trpinov, ki
leže v tujih deželah križem sveta nepoznani.
Vršečim dolžnost hvalečnosti do mrtvih so se
olajšala srca!

Ob igranju žalne pesmi sta padli zavesi
in tisoči oči so se uprli v črni plošči, na ka-
terih se zlato blišče imena 117 padlih in umr-
lih vojakov Selčanov v svetovni vojni leta 1914
do 1918 (za 25 pogrešanih je odmerjen še pro-
stor spodaj). Ko je odpel še zbor »Usliši nas
Gospod«, je ob asistenci 5 duhovnikov daro-
val tiho sv. mašo (vmes je igrala godba) do-
mači župnik č. g. Janez Kepec, množica pa je
pobožno molila za svoje rojake in svojce, žrtve
vojne, v duhu združena z njimi. Po sv. maši
so pred oltarjem postavili črno preprogo s kri-
žem in svečniki in odpeli mrtvaško opravilo
navzoči duhovniki. Tudi pri slovesnih litanijah
so se molili za žrtve vojne in Selčani so se
vračali v svoje domove potolaženi z zadošče-
njem izpolnjene dolžnosti do dragih mrtvih,
ki so največ pretrpeli in umrli v najlepših le-
tih, da mi v svobodni domovini moremo graditi
lepšo bodočnost po Krekovi oporoki. — Spo-
min na to lepo slovesnost ostane neizbrisen
v srcih vseh navzočih, ki so globoko občutili,
da so ta dan izvršili veliko dobro delo v ko-
rist dušam padlih, utrdili v celi dolini domo-
ljubno zavest in vero v lepšo bodočnost ljud-
stva in domovine. Gostje so odnesli iz Sele
odločen sklep: tudi v naši fari in občini mora-
mo še letos obhajati tak spomin in vsaj v de-
setem letu, odkar so padle prve naše žrtve,
odkriti jim dostojen spomenik!

Bila je res prava, prirčna, verska in do-
movinska slovesnost, prav v duhu in po oku-
su našega ljudstva, ki je sodelovalo brez raz-
like mišljenja, zedinjeno v misli na trpljenje
in grobove mrtvih rojakov, katerih spomin ve-
leva spoštovati in počastiti krvna, verska, na-
rodna in domovinska dolžnost hvalečnosti. Naj
se ob tem zgledu vnamejo srca v vseh občinah
in župnijah, kjer še do danes niso ničesar sto-
rili v spomin rojakom, ki leže v tujih deželah,
katerih trpljenje in smrt je v korist in čast na-
šemu rodu. Naj se ne sramote nikjer več z
brezbrižno zanikarnostjo za izvršitev te ver-
ske in narodne dolžnosti, ki jo tudi bolj ubo-
žne dežele in narodi vestno vrše!

Plošči v Selcih je izdelal g. Toman v Ljub-
ljani. 1 kvadr. meter stane 738 Din, črke po
2 Din, vse skupaj stane okoli 7000 Din. Plošči,
nadpis in imena (12) ubožnih je plačala obči-
na (okoli 2000 Din), dvojno cerkveno daro-
vanje je doneslo 1088 Din, drugo (za črke:
4888 Din) so darovali svojci padlih (povpreč-
no po 40 Din), ki so večinoma darovali tudi
za eno ali več sv. maš. Nadpis slove: V sve-
tovni vojski l. 1914—1918 padli in umrli vojaki.
V abecednem redu slede imena in sicer samo:
družinsko ime, krstno ime, rojstna vas in hiš-
na številka (n. pr.: Alič France, Ševlje 26). Na
ploščah v Selcih je napisanih 11 Smidov, 10
Pogačnikov in Potočnikov. Iz ene hiše so na-
pisani 3 (Mahné, Dolenja vas 10), po 2 iz ene
hiše šestkrat. — Skoro vse sosednje župnije
bodo še letos odkrile slične spomenike voj-
nim žrtvam.

Koliko stane skromen spomenik padlim?
Povprečno je padlo in umrlo iz ene občine
(fare) okoli 25 vojakov. Na 1 kvadratni meter
gre 20 do 60 imen. 1 kvadr. meter črne kama-
na, obdelanega, se dobi za 738 Din (seveda
tudi dosti več, če je boljša vrsta), črke približ-
no po 2 ali 3 Din. Toraj bi stala čedna plošča
s 30 imeni, nadpisom in okraski, prizidki in
vsemi stroški skupaj 2500 do 4000 Din. Kjer
je večje število imen, kaže dati v delo 2 plo-
šči, med njima vzdati Križanega, spodaj čedno
svetliko ali kamenito posodo za cvetlice, če je
vzidan spomenik zunaj: ob straneh vsaditi ci-
priše ali kako drugo rastlino, morda postaviti
še preprost klečalnik spred. Vse to skupaj se
da lično, dostojno napraviti za 3 do 6 tisoč Din.
Prostor za spomenik je primeren: v zidu cer-
kev zunaj ali znotraj, na pokopališču, izjemo-
ma tudi drugod. Primerno je, da občina ali
župnija da spominsko posodo za cvetlice, ostalo
pa poseben odbor za spomenik zbere, zlasti
od svojcev. Na ta način tudi najmanjši in ubo-
žni kraji lahko še letos (desetletnica!) obha-

jajo odkritje spomenika. V drugih deželah se-
veda stavijo tudi večje, lepe in drage spome-
nike (piramide, obeliske, kapele itd.), zlasti
večji kraji Francije, Italije, Avstrije in Nem-
čije.

Dnevne novice.

— V znamenju režima. Ravnateljstvo bol-
nice za ženske bolezni naznanja, da z današ-
njim dnevom omeji sprejem novih bolnic in no-
sečih samo na najnujnejše slučaje. — Torej
država tudi za matere naših otrok nima več
denarja, če rabijo pomoči. Skrbela bo odslej
samo za »najnujnejše slučaje, za zelo nujne
pa že ne več. V teh in v samo nujnih slu-
čajih pa lahko umrejo ali pa si najamejo pri-
vatno pomoč, če jim je kdo plača. V Albaniji
menda take pomoči sploh ne rabijo. Davke in
deželne doklade za vzdrževanje zdravstva pa
bo država pobirala tudi nadalje, ker so po-
trebne za zdravje porodice. Sicer pa bomo o
tem skandalu še poročali.

— Nov poslanec. Na mesto umrlega po-
slanca dr. Frana Sudarčevića iz Subotice pride
za poslanca g. Miško Prpič, urednik lista »Sub-
otičke hrvatske novine«.

— Pogreb ž matere g. Šolar v Kropi.
ki se je vršil v nedeljo popoldne, je zbral
toliko pogrebcev, kakor jih že dolgo Kropa
ni videla. Poleg številnih sorodnikov ugled-
ne družine Šolarjev so počastili pokojno
blago mater skoro vsi domačini na zadnji
poti. Naj počiva po 92 letnem trudopolnem
življenju v miru!

— Promocija. V torek, dne 20. t. m. pro-
movirala na dunajskem vsučilišču doktor-
jem vsega zdravilstva gg. abs. med. Ambro-
žič France iz Slavine pri Postojni in Pirnat
Lojze od Sv. Trojice nad Cirknico. Časti-
tamo!

— Šolske knjige. Prosvetno ministrstvo
je izdalo razpis, s katerim opozarja, naj se
šolska vodstva najstrožje drže dosedanjih na-
redb glede šolskih knjig in učil in izključijo
iz uporabe vse knjige in učila, ki ne odgo-
varjajo učnemu načrtu ali pa so po svoji vse-
bini protinacionalna ali protidržavna in »nevar-
na za enotnost države«. Do 31. t. m. morajo
šolska vodstva prosvetnemu ministrstvu po-
slati seznam vseh šolskih knjig, ki se predla-
gajo za vzgojo otrok. Ministrstvo bo te se-
znane pregledalo in za bodoče šolsko leto
1924.—1925. določilo knjige, ki bodo potem
merodajne za vse šole v državi.

— Splošnim vpokojencem in železni-
škim invalidom v Sloveniji. Državni pro-
račun je sprejet, krediti za vpokojence so
dovoljeni, finančna uprava je tudi že raču-
ne izvršila. Toda ureditve pokojnin starim
vpokojencem in nezgodnim rentnikom se
kljub temu zavlačujejo. Na podlagi teh
razmer smo prisiljeni, da sklicujemo v ne-
deljo, 25. maja t. l. v Celju pri Zelenem
travniku ob pol 9. uri dopoldne shod sploš-
nih vpokojencev in železniških invalidov.
Pričakuje se polnoštevilne udeležbe. — Od-
bor šestih koaliranih društev vpokojencev.
— Malgajevih sobori naj javijo svoje
naslove odboru za Malgajev spomenik v
Guštanju, da jim isti lahko pošlje legitima-
cije za polovično vožnjo v Guštanj k slav-
nostnemu odkritju Malgajevga spomenika,
ki se vrši dne 29. maja 1924.

— Odpuščen so iz državne službe pri
gradbenem ravnateljstvu v Ljubljani: Silva
Marinšek, pisarniška pomočnica; Josip Pav-
lin, cestar pri sekciji v Novem Mestu, Aloj-
zij Dornier, cestar pri sekciji v Mariboru;
Ludovik Hujs in Franc Vitez, cestarja pri
sekciji v Murski Soboti, Anton Dežman,
cestar pri sekciji Ljubljana. Dalje so odpu-
ščen: inženjer Josip Bricelj, pripravnik pri
gradbenem ravnateljstvu v Ljubljani, Fr.
Žužek, gradbeni svetnik in Josip Žužek, višji
komisar ter Gabriel Hrovat, šofer — vsi pri
gradbenem ravnateljstvu v Ljubljani. Od-
puščena sta tudi šoferja Avgustin Buh in
Ciril Zupančič, prvi pri okrožni gradbeni
sekciji v Kranju, drugi pa pri okrožni gra-
dbeni sekciji v Murski Soboti.

— Razpisane učiteljske službe. Veliko
število učiteljskih mest razpisuje prosvetni
oddelek pokrajinske uprave. Interesente opo-
zarjamo na »Uradni list« z dne 17. maja.

— Veleposestiva zgube lovsko pravico.
Doslje je imel vsak veleposestnik, ki je imel
nad 400 kat. orak sveta v enem kompleksu,
lastno lovsko pravico. Sedaj je ministrstvo
za šume in rude izdalo naredbo, s katero to
pravico ukinja ter preidejo poslej veleposest-
niška lovišča pod nadzorstvo in vpravo okraj-
nih logarjev. Lov se bo oddajal po dražbi.
Dohodke bo sprejemala finančna oblast in se
porabijo v svrhe agrarne reforme.

— Delai pekovski štrajk v Zagrebu. V
Zagrebu so te dni pekarski pomočniki v po-
sameznih pekarnah začeli štrajkati. Štrajk se
širi. Delodajalci odklanjajo vsaka pogajanja.

— Zagrebški župan v Krškem. Zagrebški
župan Heinzl se je v nedeljo odpeljal v Krško
v stvari koncesije za zagrebško hidroelek-
trično centralo, za katero se v torek začne
ogled na licu mesta.

— Udruženje glasbenikov. Ministrstvo
za prosveto je odobrilo pravila Udruženja
glasbenikov, ki se je osnovalo na predlan-
skem kongresu v Zagrebu.

— Mednarodna družba ponažrevalcev
angleških bankovcev v Trstu v rokah pra-
vice. V Jugoslaviji so že dalj časa krožili
ponarejeni angleški bankoveci. Pred krat-

kim je zagrebška policija dobila v roke ne-
kega moškega, ki je take bankovce razpeča-
val. Od njega je policija zvedela, da je ban-
kovce preiskrbovala 28 letna Josipina Antu-
nović iz Trsta. Takoj so obvestili tržaško
policijo, ki je Antunovičeve aretirala. Antu-
novičeva je po dolgem tajanju priznala, da
je dobivala angleške falsifikate od zaseb-
nice Marije Tence, stanujoče v ulici Giovan-
ni Boccaccio. Policija je Tencetovi takoj
napravila obisk in našla domalega vse, kar
je iskala: tiskarske stroje, litografske plo-
šče, klišeje in vse drugo, kar spada k tiskar-
ni za ponarejanje bankovcev. Kmalu nato
so potrkali pri Tencetovi na vrata tudi
glavni krivci: 31 letni Josip Russian, 30 letni
Ivan Satti in 28 letni grški podanik Kon-
stantin Papantonopulo, po poklicu kamen-
pisec in slikar — »tiskarniško osebje«. Poli-
cija je vse tri takoj odvedla v zapor, ravno-
tako Tencetovo. Ta družba je nato izdala še
tri nadaljne krivice: 40 letnega Lambros Ja-
nikosa iz Kaire, 45 letnega Nikolaja Gilla-
nisa iz Aleksandrije v Egiptu in 40 letnega
Araba Abdul Ben Taharja, ki je stanoval
v Trstu. Tudi te je policija zaprla. Vsa
družba je dobro živela. Denar so razpečava-
li največ v Jugoslaviji, Avstriji in Egiptu.

— Toča v Črni gori. Minole dni je v Črni
gori silna toča uničila sadno dreve in trto.

— Samonar gardnega častika. Na domu
svojih staršev v Somboru se je ustrelil gardni
poročnik Borislav Arsenović. Vzrok menda
— ljubezen.

— Znamenit rekord. Miško Gašpar, rodom
nekje iz Mažarske, je dosegel rekord v tatvi-
nah kokoši. Tekom zadnjega pol leta je v Os-
jeku in okolici pokradel in prodal raznim tr-
govkam nad 460 kokoši.

— Krvavo žegnanje. V vasi Brestoviku
pri Grockem so obhajali v četrtek cerkveno
slavo ali žegnanje. Ker pride pri takih prilo-
žnostih rado do pretepov, je oblast poslala v
vas 4 žandarje. Ti pa so se nekoliko napili
in v svoji vinjenosti so zaradi neke malenkosti
aretirali nekega kmeta. V aretacijo pa se je
vmešal tudi občinski tajnik Korič, kar je žan-
darje tako razljutilo, da so Koriča ubili.

— Nezanosljiv hlapec. Arnold Koren, do-
ma iz Ljubljane, 21 let star, ki se dela večkrat
malo neumnega, kar pa ni, je pobegnil od svo-
jega gospodarja gostilničarja Julija Novljana
v Medvodah in mu odnesel 1356 Din. Za spo-
min je pustil gospodarju svojo delavsko knji-
žico.

— Novi tečaji za strojepisje, slovensko in
nemško stenografijo ter knjigovedstvo (zaseb-
ni pouk) začnejo na zasebnem učilišču Ant.
Rud. Legat v Mariboru dne 2. junija t. l. ter
trajajo 4 mesece. Vpisovanja in pojasnila v
trgovini s pisalnimi stroji: Ant. Rud. Legat,
Maribor, Slovenska ulica 7, telefon 100.

Štajerske novice.

Š Dijamantna poroka. Ta redki jubilej sta
slavila dne 18. maja v Pišecah pri Brežicah
baron Alfred Moseon in njegova soproga Ida,
rojena Ožegović.

Š Lep čisti dobiček. Mariborsko žensko
društvo je pridilo preteklo nedeljo tombolo
v prid otroški bolnici. Čisti dobiček tombole
je znašal 19.786.65 Din. Zbirka za zgradbo
otroške bolnice je s tem dosegla že vsoto
145.599.85 Din.

Š Tiskovno društvo v Ptujju je bilo te dni
ustanovljeno. Za predsednika je bil izvoljen
profesor Kolarič. Društvo bo otvorilo v krat-
kem trgovino s papirjem, šolskimi in pisar-
niškimi potrebščinami na Slovenskem trgu.

Š Porotno zasedanje mariborskega okrož-
nega sodišča se prične dne 10. junija. Dose-
daj so razpisani štirje slučaji.

Š Romanje v Rajhenburg. Dne 12. in 13.
junija priredi mariborska kršćanska ženska
zveza veliko romanje v Rajhenburg.

Š Nova avtomobilna proga. Poštna zveza
Kozje—Koprivnica bo v kratkem zopet vzpo-
stavljena; pošto bo vozil avtomobil, ki bo ure-
jen tudi za osebni promet.

Š Žrtv roparja. Pri Melincih v okolici
Crenševcev so potegnili iz reke Mure nezna-
nega moškega vtopljenca. Mož je iz boljših
slojev. Komisijki ogled trupla je ugotovil, da
je bil mož umorjen in oropan, truplo pa je vr-
gel ropar neznano kje v vodo. Vtopljenec je
imel namreč smrtno poškodbo na glavi, žepa
pa preobrnjene in porezane, kar znači, da je
bil mož oropan. Vtopljenec je močno razvit,
srednje postave, star 50—55 let in je na po-
lovico plešast. Ima pokvarjene zobe, oblečen
je v lepo sivo rižasto obleko in lepo spod-
nje perilo, toda brez označbe. Drugih posebnih
znakov na njem niso našli. Kdor bi o umorje-
nem kaj vedel, naj se javi na policijo, ker je
še popolnoma neznano, od kod je mož prišel,
ker ga domačini iz bližnje okolice ne poznajo.

Š Smrtina nesreča. V Mariboru se je smr-
tno ponesrečil podnarednik Jožef Stingl, usluž-
ben v podoficirski šoli. Jahal je v Betnavo, na
potu pa se mu je splašil konj ter vrgel jez-
deca iz sedla. Pri padcu si je Stingl razbil gla-
vo ter obležal mrtve. Ponesrečenec je bil sin
našega pristaša Karla Stingla iz St. Ilja.

Š Nesreča vsled neprevidnega ravnanja z
orožjem. Pri Sv. Barbari v Haložah je dne 14.
maja ustrelil šolar Konrad Furger 5 letnega
Franca Brodnjaka. Igral se je z nabitim sa-
mokresom, ki se je sprožil in kroglja je zadela
otroka v glavo.

Š Voznik povozil beračico. Dne 16. maja
je povozil voznik trg. Požarja v Gosposki ulici

v Mariboru 81 letno beračico Veroniko Pesek
iz Sp. Dupleke. Kolesa so nesrečni starki
zdrobila prsni koš ter je ostala na mestu mrtva.

Š Mlad samomorilec. V Rečici nad Laškimi
se je dne 10. maja obesil in neznanega vzro-
ka 17 letni blapec Mihael Koeman.

Koroške novice.

k Zupanske volitve. Za župana v Bel-
štajnu je bil izvoljen kandidat slovenske
stranke Franc Mertel iz Zmetič. — V Rikariji
vasi je odločil žreb za kandidata slov. stranke
Jožefa Wuteja proti landbundevcu Jerneju
Karolu. Wutej je star šele 24 let in je naj-
brže najmlajši župan na Koroškem. — Za
župana v Bilčovsi je bil izvoljen dosednji
vrli župan Lorenc Šelander, za župana v Ško-
cijanu pa Luka Hojzl iz Sreji.

Slov. planinsko društvo.

KRIZA REŠENA. — KOMPROMIS
DOSEZEN.

S snočnim izrednim občnim zborom, ki
se je vršil v dvorani »Mestnega doma«, in
ki je bil jako številno obiskan, kar kaže ve-
liko zanimanje naših ljudi za to društvo, je
bila rešena kriza, ki se je vlekla že precej
časa, ki je postajala vedno bolj mučna in ki
je že nevarno ogrožala to naše važno društvo.
Zborovanje je otvoril sklicatelj dr. Fran To-
minšek, ki je dal na dnevni red najprvo
volitev predsednika zborovanja. Na predlog
urednika Rasto Pustoslavca je bil iz-
voljen za predsednika in to soglasno z veli-
kim odobravanjem dr. Fran Tominešek.
Prešel je takoj k edini točki dnevnega reda
in sicer izvolitev načelnika in odbornikov.
Prebral je kompromisno listo, ki je
bila tudi z vzklikom soglasno sprejeta. Izvo-
ljeni so po tej listi tile gg.: (Dosednji odbor-
niki in namestniki so označeni z zvezdico.)
Načelnik: Dr. Fran Tominešek*, odborniki:
Ivan Korenčan*, dr. Vladimir Knaflič, Stane
Tominec*, Jože Jeretina*, Ivan Tavčar, Maks
Hrovatin*, Gvidon Čadež*, Rudolf Rozman*,
Janko Mlakar*, Alojzij Knaflje*, Viktor Ška-
berne*, Janko Ravnik*, Fran Lapajne*. Na-
mestniki: Dr. Stanko Tominešek*, Janez Kve-
der*, Ivan Krivic, Ivan Sebec, dr. Dominik
Zvokelj. Preglednika: Mirko Frinč*, Feliks
Škerlep*. Po volitvi je izjavil dr. Tominešek,
da smatra s sporazumom krizo rešeno in je
uverjen, da bo mogel zopet uspešno delati.
Sprejme izvolitev in zagotavlja, da bo vodil
društvo tako, da bo varoval njegov ugled in
dobrobit in je prosil tudi soizvoljene odbor-
nike, da sprejmejo izvolitev in ga podpirajo
pri bodočem delu. G. R. Pustoslavšek
stavi v svrhu, da se izogne društvu v bodoče
podobnim nevarnim krizam in bojem za
oslovske sence, predlog, odnosno nasvet, da
se v bodoče pred vsakim rednim občnim zbor-
om vrši zaupniški sestanek vseh članov, kjer
naj se rešijo morebitne sporne točke, to pa
v prvi vrsti radi tega, da ne pridejo v jav-
nost notranji zapletljivi družba. Dr. Knafl-
lič je izjavil v imenu opozicije, da tu ni šlo
niti za osebe in ne proti osebam, marveč le
za dobrobit družba. Odpor je izvirale iz
ljubezni do družba in do naših planin. Kot
glavnega krivca opozicije je navajal zasta-
rela pravila, ki predvidevajo za tako močno
društvo samo 19 članov odbornikov. Prebral
je nato več resolucij glede poprave in zgrad-
be raznih potov in koč, zgradbe turistovskega
doma v Kamniški Bistrici, glede gojitve umet-
ne in zimske turistike, glede preureditve iz-
vrševanja društvene policije, nadzorovanja le-
gitimacij, glede retraita v planinskih kočah
ob 10. uri, s čemer se bodo prenehali nočni
nemiri in pijančevanje po planinskih kočah.
Obremenijo naj se tudi nečlani pri računih
in vstopnini v kočah. Vrše naj se redno me-
sečno članski sestanki ali če potrebno izredni
občni zbori. Urede naj se nova pravila in naj
se razširi stari odbor po panogah. Končno naj
se deluje na to, da se uredi vse potrebno za
ustanovitve velike »Jugoslovanske
planinske zveze«. Resolucije so bile
sprejete in naj služijo kot smernice za novi
odbor. Nato je pozdravil dr. Tominešek za-
stopnika ministrstva za trgovino in industrijo
dr. Marna, ki je odgovoril, da je želja
ministrstva, da bi bil glavni cilj društva pra-
vo delovanje za turistiko, ureditev potov, koč
in hotelov in da naj se goji ravno tako kot
letna tudi zimska turistika. Glede vzpostavi-
vitve redne vozne zveze med Kamnikom in
Stahovico je izjavil dr. Marn, da je tozadevni
predlog že odšel iz njegove pisarne in da se
uredi redna vožnja ne samo do Stahovice,
marveč še par kilometrov naprej. S tem je
bilo zborovanje zaključeno.

Naznanila

»Ljubljana« ima pevsko vajo v sredo in v
četrtek.

Zveza urednic in trgovskih nastavljenk (Kre-
kova prosveta) ima jutri, v sredo, ob pol šestih
zjutraj sv. mašo na Rožniku. Vse članice in pri-
jateljci društva iskreno vabljeni. — Predsednica.

Gremij trgovcev v Ljubljani naznanja svojim
članom, da je začel z iztirjevanjem gremijalne
doklade za leto 1924. Ker se pri pobiranju do-
klade dostavljajo tudi pozivi glede podpornega
fonda, prosi gremij vse članice, da se pozivu čim
prej odzovejo, nakar se jim bodo doposlale raz-
vestne tablice z opozorilom na občinstvo. —
Predsednik: Fran Stopica l. r.

Zborovanje hišnih posestnikov.

V nedeljo dopoldne se je vršil v veliki dvorani hotela »Union« redni občni zbor »Prvega društva hišnih posestnikov v Ljubljani«, popoldne pa v istem hotelu v lepi dvorani v »Rožah« občni zbor »Zveze hišnih posestnikov za Slovenijo«.

Prvi občni zbor, ki je bil nepričakovano dobro obiskan, je otvoril predsednik g. Ivan Frelj, ki je pozdravil dole goste pred vsem podpredsednika Centralne organizacije hišnih posestnikov v Belgradu dr. Živojina Moskovljeviča, zastopnika zagrebškega društva posestnikov polkovnika pl. Čačkovića in g. Šantla in pa predsednika društva v Karlovcu znanega politika g. Modrušana. Pozdravil je dalje razne goste, zastopnike trgovskih gremijev in ljubljanskega gremija in pa zastopnika ljubljanskega časopisa, katerim se je zahvalil za razne časopisne objave. Nato je v kratkem orisal delovanje in uspehe društva v tekočem poslovnem letu, pri čemer je posebno poudarjal, da je štelo društvo lani 1183 članov, med letom jih je odstopilo vsled prodaje in smrti 38, na novo pa je pristopilo 94 članov, tako da ima društvo sedaj 1239 članov, kar znači za Ljubljano jako lepo število, vendar pa še niso vsi vključeni. Nato se je spomnil predsednik tekom leta umrlih članov, pri čemer so navzoči v čast spominu pokojnih vstali s sedežev. Nato je prešel k strokovni razpravi, pri čemer je omenil razne uspehe tekom leta. Poudarjal je podaljšanje stanovanjskega zakona. Odprava kuluka, ki v nobenem oziru ni primeren za Slovenijo, se je posrečila. Dalje bo revidiran zakon o taksah. Posestniki zahtevajo, da se zopet uvedejo neobhodno potrebni plačilni nalogi za hišne davčine, ker mora biti predpis davka razviden. Srbija in Hrvatska imata še vedno te predpise, pri nas pa jih je odpravila ljubljanska oblast in jih mora ta tudi vrziti, da vedo posestniki kaj in za kaj plačajo visoke davčine. Omenil je končno boj hišnih posestnikov z dimnikarji, davek na nezazidane parcele, ki je tudi propadel, in je nastopil proti težkim poštanim avtomobilom, ki imajo samo trd gumi na kolesih in potresajo vse hiše po ulicah in tudi po širših cestah. Zaključil je s pozivom, da se ustanove še nova društva hišnih posestnikov po mestih in po deželi. Nato je poročal v dolgem referatu g. Josip Jekl »O stanovanjskem zakonu in njegovem

osnudu«. Glavni tenor cele razprave je geslo »Proč s stanovanjskim zakonom!«

Posebno važna točka v tem referatu je odprava stanovanjske bede posebno z zgradbo podstrežnih stanovanj, ki bi mnogo odpomogla stanovanjski bedi v Ljubljani. Blagajniško poročilo (poročevalec g. Urbančič) izkazuje 923.45 Din čistega prebitka in se vzame na predlog pregledovalcev računov z odobravanjem na znanje.

Članarina za društvo in za društveno glasilo »Moj dom« ostane nespremenjena. — Pri volitvi je bil izvoljen sledeči odbor: g. Ivan Frelj, predsednik in odborniki gg. Franc Ka. Stare, dr. I. Regali, dr. Lovro Požar, Josip Urbančič, Maks Hrovatin, Jože Pirc, Anton Adamič, Aleksander Gjud, kanonik Sušnik, Simon Kmetec in Avgust Jenko, za računsko preglednike pa ga. Antonija Kadivc in g. Josip Tribuč in Ivan Jeglič.

Nato je govoril g. dr. Požar nekoliko o zgodovini društva, ki obhaja drugo leto 30. letnico — ljubljanski potres — in se spominja s hvaležnostjo ustanoviteljev društva. Med temi gospodi je imenoval v prvi vrsti gg. pokojnega župana ljubljanskega dr. I. Tavčarja in ga dr. Vinko Gregoriča in Korsiko, ki so mnogo delali za društvo in dosegli v prid vsemu prebivalstvu lepe uspehe. Na njegov predlog sta bila soglasno in z velikim odobravanjem izvoljena za častna člana. Nato je pozdravil zborovalce zastopnik iz Belgrada g. Moskovljevič, ki je opozarjal na mednarodni kongres hišnih posestnikov, ki se vrši koncem leta v Parizu. Rešiti je treba zagotavljanje posestva, posebno pa vprašanje kredita. V imenu Zagrebčanov je pozdravil zborovalce g. Čačkovič, v imenu Karlovčanov pa g. Modrušana. Nato so se obravnavala še nekatera vprašanja notranjega pomena in ureditve raznih odnošajev društva napram raznim stanovom in uradom. Popoldne se je vršil občni zbor »Zveze hišnih posestnikov za Slovenijo«. Zborovanja so se udeležili zastopniki iz vseh večjih mest in trgov v Sloveniji. Tudi na tem zborovanju se je obravnavalo o več točkah, ki so se obravnavale pri dopoldanskem zborovanju. Tudi tega zborovanja so se udeležili dopoldanski gostje. V »Zvezi« je bil izvoljen ta-le odbor: predsednik: Ivan Frelj, 1. podpreds.: Fr. Ka. Stare, 2. podpreds.: dr. Pavliček, v centralni odbor za Slovenijo pa Ivan Frelj, dr. Pavliček, dr. Marn in Franc Stare. Nato se je zahvalil predsednik za udeležbo in sodelovanje ter je s pozivom na živahno delavnost v prid posestnikov zborovanje zaključil.

Ljubljanske novice.

Ij Romunska kraljeva dvojica se je ponoči na svojem povratku s potovanja v Pariz in London peljala skozi Ljubljano.

Ij Seja pripravljalnega odbora za praznovanje 30. letnice krš. soc. del. gibanja se vrši danes točno ob šestih. — Predsednik.

Ij Občni zbor prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva v Ljubljani se je vršil včeraj dopoldne v Mestnem domu. Zborovanje je otvoril podnačelnik g. Kadunc, vodil pa je zborovanje g. Josip Turk. Blagajniško poročilo je podal g. Breskvar. Iz poročila je razvidno, da je imelo društvo dohodkov 77.559 Din 16 par, izdatkov pa 72.508 Din 51 par. Saldo blagajne znaša 51.516 Din 35 par. Po tajniškem in gospodarskem poročilu g. Vidmarja je pozdravil zborovalce v imenu mestne občine obč. svetnik g. Josip Pirc, ki je povdarjal potrebo spozornega delovanja med mestno občino in društvom. G. Turk se je popolnoma strinjal z izvajanjem g. Pirca in se je zavzemal tudi za sporazum v društvu samem. Pri volitvah je bil izvoljen naslednji odbor: Načelnik: Turk Josip, podnačelnik: Kadunc Anton, I. blagajnik: Breskvar Ivan, blagajn. namestnik: Strgar Jakob, II. blagajnik: Blatnik Karol, namestnik: Friškovec Ivan, tajnik: Zupan Herman, namestnik: Izanc Maks, I. četnik odbornik: Kavčič Tomaž, II. četnik odbornik: Strukelj Karol, III. četnik odbornik: Lapajnar Josip.

Ij Umrli so v Ljubljani: Josip Valjavec, rudar, 49 let. — Anton Vidmar, sluga, 35 let. — Dimitrij Ribin, pleskar, 33 let.

Ij Poletno zasedanje ljubljanske porote se odprlo, kot smo že poročali, v ponedeljek, dne 2. junija. Do sedaj so razpisane tele obravnave: V ponedeljek, 2. junija: Bizjak Franc, Kisel Jože in Resnik Leopold — teška telesna poškodba, predsednik senata sodni svetnik Antloga; v torek, 3. junija se vršita dve obravnavi in sicer proti Jerneju Ambrožiču in Vinku Rošu. Oba sta obtožena tatvine. Senatu predseduje višji sodni svetnik Mladič. — V sredo, 4. junija pa se vrši zanimiva obravnava proti Francetu Gabrenji, Lenasi Miri in Ivanu Merlaku radi hudodelstva po § 109 (ponarejanje javnih kreditnih papirjev) in sicer soudeležba v tem slučaju gre za razpečevanje ponarejenih 10 dinarskih bankovcev, takozvanih »kovačev«. — O razpisu nadaljnjih obravnav bomo svoječasno poročali.

Ij Ljubljanski trg je bil v soboto jako dobro obiskan. V nedeljo je bil slabši, pač pa je bil zopet jako živahen včeraj. Na trg prinašajo vsak dan več najrazličnejše zelenjave in raznih domačih pridelkov. Tudi uvoznega blaga je bilo včeraj precej. Grah je bil po 64 K kg, šparglji so padli na 25 K, nova rdeča pesa pa je bila po 48 K kg. Tudi domačega cvetja in

zelenja je na trgu vedno polno in se jako dobro prodaja.

Ij Smrtna nesreča. Nakladalec hlodov Alojzij Arzenšek, doma iz Ponikve, uslužben v Ljubljani v Bohoričevi ulici 5, je nagal na glavnem kolodvoru hlode na železniški voz. Ravno ko je hotel popraviti zadnji hlod na vozu, je hlod zdrsnil s skladowice. Zadel ga je na prsa in mu je strl prsni koš, tako da je mož obležal na mestu mrtve.

Ij Vlom v Zeleni jami. Predvčerajšnjim je bilo vlomljeno pri delavcu Josipu Žužku, ki je ovadil policiji, da mu je ukradel vlomilec iz stanovanja v šupi obleko, vredno 900 Din, eno srajco in 80 Din gotovine. Kot storilca so aretirali v baraki na Miklošičevi cesti delavca Štefana Blaža doma iz Zagreba.

Ij Radi hračanja in prepovedanega povratka v mesto je bila aretirana v Šelenburgovi ulici policiji dobro znana Marija Babnikova iz Medvod.

Ij Policijske ovadbe. Včeraj je bilo prijavljenih 25 prijav in sicer 3 radi pijanosti, 1 radi kaljenja nočnega miru, 9 radi prestopka cestno policijskega reda, 2 radi prestopka pasjega kontumaca, 1 radi pretepa, 1 radi javnega pohujšanja, 1 radi nezgode, 1 radi prestopka fižakarske tarife, 1 radi telesne poškodbe, 2 radi nedostojnega vedenja, 2 radi godbe brez dovoljenja in 1 radi kršenja obrtnega reda.

Maribor. »Lepega zvona glas, Seže v deveto vas — Zato naročite »Zvonoglas.«

Prosveta.

pr Državni izpit iz glasbe. Na konservatoriju Glasbene Matice v Ljubljani se vrši koncem šolskega leta 1923-24 državni izpit iz glasbe. Ravnateljstvo konservatorija pozivlja vse kandidate, ki se nameravajo udeležiti tega izpita, da pošljejo svoje prijave, naslovljene na ravnateljstvo konservatorija Glasbene Matice v Ljubljani do 1. junija 1924. Prijavi je treba priložiti vsa šolska spričevala in spričevala o obisku glasbenega pouka, želeli je tudi, da se prijavijo kratak curriculum vitae. Pismeni in ustneni izpit se vršita 11. in 14. junija t. l.

pr Koncert mariborskih učiteljskih v Ljubljani. Ravnatelj Voglar in profesorica petja gdč. Ropasova pripeljeta v soboto, dne 24. t. m. v Ljubljano ženski zbor državnega ženskega učiteljskega iz Maribora, ki priredi tu ob 8. uri zvečer v Filharmonični dvorani svoj koncert. Koncert obsega tri Dvočakovke dvoglasne ženske zbere, tri Devetočetverglasne odnosno šestoglasne ženske zbere, tri četverglasne zbere gdč. Ropasove, dva Adamičeva, dva Pavličeva, med njimi znano humoristično kantato »Zabe« za četverglasen ženski zbor, altolo s

spremljevanjem klavirja. Občinstvo vabimo na koncert, za katerega so vstopnice na prodaj v Matični knjigarni.

pr Ruska Matica. V nedeljo, 25. maja ob 2. uri popoldne se bo v Mestnem domu vršil prvi občni zbor Ruske Matice. Dnevni red: poročilo pripravljalnega odbora, odobritev pravil za podružnice Ruske Matice, volitev odbora, nadzorstvenega sveta in članov razsodišča. Vabljeni so člani Ruske Matice. Dobrodošli vsi, ki hočejo postati člani Ruske Matice. Član Ruske Matice postane lahko vsak Rus in vsak Slovan. Dosemrti člani plačajo 250 Din precej ali vsaj v 5 polletnih obrokih po 50 Din. Redni člani plačajo po 20 Din letno v dveh enakih zneskih začetkom vsakega polletja. Naslov: Ruska Matica, Ljubljana, Jurčičev trg 3.

Gospodarstvo.

Ing. Jos. Zidanšek, kmet, svetnik, Maribor:

Bodočnost naše živinoreje.

(Dalje.)

Zaenkrat so živinorejski instruktorji začeli pripravljati pot: vsak v svojem okolišu so si skušali pridobiti primernih vzrejalcev za plemenjake vseh vrst, torej za bike, merjasce, mrkče in peteline. Dosedanje skušnje so ugodne: živali, ki pridejo v svrhu osveženja krvi potom subvencije med prosilce, so zdrave ter se dobro razvijajo, ker so navajene na krmo in podnebje. Treba je le še, da se ta dosedanja in nanovo prijavljena vzrejalšča ob priliki razpisane celotnega tekmovanja natančneje ocenijo, po potrebi spopolnijo z dokupom dobrih živali in da država za najboljša vzrejalšča dovoli redne letne prispevke. Ko bomo imeli za vse pasme dobro urejena vzrejalšča, ne bo prihajalo nikomur več na misel, hoditi v tujino, če lahko kupi dobro žival doma.

Dosedanje skušnje kažejo, da se bo navedena pot najlažje hodila pri sivopšenični in rudečecikasti pincgavski, deloma tudi pri rumenolisasti simendolski pasmi. V teh pasmah smo že dosedaj pridobili precejšnje število večjih živinorejcev za vzrejalšča. Edino pri marjadvorski beli pasmi (okr. glavarstvo Slov. gradec, sodni okraj Gornji grad, okr. glavarstvo Maribor (del) in Prevalje) dosedaj razven Solčave še nismo mogli najti pravega oporišča, ker je pri veliki oddaljenosti teh krajev oseben stik z živinorejci bil otežkočen. Upam pa, da se tudi to v kratkem posreči, če bodo na novo nastavljeni okrajni ekonomski pravilno razumeli nalogo podrobnega dela in znali pri živinorejcih ubrati prave strune. Po mojem mnenju je ta pasma mnogo trpela vsled dolgotrajnega brezbriznega plemenja v krvnem sorodstvu, vsled česar bo treba vsaj nekaj časa prakticirati izmenjavo bikov iz okraja v okraj. Sodeč po zanimanju v zadnjem času se bližamo tudi tukaj povoljni rešitvi. Ugodna poročila iz zadnjega časa iz Slov. Gradca in Studenic nam dajejo upanje, da je kriza prestana.

Nič manj kakor osamosvojitve je torej cilj našega stremjenja. Za vsako osamosvojitve pa je treba pridnega in zavestnega podrobnega dela, ki pritegne vse sposobne delavce v svoj delokrog. Glede potrebe podrobnega dela so bila jako poučljiva predlaska jesenska premovalja govedi, ki govore razločno in odločno govoričico: le v onih okrajih, zadruhar, občinah in kmetijskih podružnicah, kjer se že nekaj časa redno opravlja podrobno delo plemenske odbire ter skrbi stalno za dobre bike, smo našli lepo in dobičkanosno živino. Kjer se je pa to delo zanemarjalo, smo našli zanikerno, v rasti zaostalo živino, ki tudi glede užitka ni odgovarjala.

Povdarjam še enkrat potrebo intenzivnega podrobnega dela v živinoreji. Gre za velike narodnogospodarske vrednote, ki jih lahko močno zvišamo. Živinorejec ima danes zaupanje in veselje do zboljševalnega dela, pri katerem bo sam podedoval, kar je najboljši porok, da pridemo od govoričenja do dejanja in uspehov. Treba le, da so svetovalci živinorejcev (živinorejski instruktorji, okrajni ekonomski in živinozdravniki) budni, vztrajni in složni in se ne pustijo pod nobenim pogojem oplasti s kakršnim majhnim neuspehom.

Iz licencovalnih poročil je razvidno, da je v nekaterih krajih veliko pomanjkanje bikov, z drugimi besedami, občine se branijo splohjati dolžnosti, ki jih nalaga živinorejski zakon. Take občine so prav kratkovidne in vse graje vredne. Ali se občinski zastopniki ne zavedajo, koliko škoduje splošnemu napredku svojih občanov, če nimajo nobene brige za dobre plemenjake? Proti takim brezbriznim zastopnikom ljudskih koristi bo treba strožje postopati. Sklicujem se na izrek najboljšega poznavalca gospodarskih razmer v Sloveniji, bivšega predsednika Kmetijske družbe g. Gustava Pirca, ki stavi v publikaciji: »Kmetijske razmere na Kranjskem« sledečo zahtevo: »Naj se naš zakon za povzdigo živinoreje izvršuje brezobzirno z vso strogostjo, saj bo prišel čas, ko bo naš kmetovalec blagoslovil tiste, ki so ga — kakor sedaj misli — s tem zakonom mučili!« O resničnosti tega izreka se lahko že danes prepričamo. Povsod, kjer se je živinorejski zakon, ki navaja k podrobnemu delu, spolnjeval, najdemo v živinoreji napredek. Dejstva govore!

Za danes sem povdaril le ono, kar sma-

Narodno gledališče.

Gostovanje g. Bukika v naši operi. Ta teden gostuje v naši operi baritonist Rudolf Bukšek iz Osjeka. Gospod Bukšek je rodom Slovenec in je svojo pevsko kariero nastopil na ljubljanskem odru. Že takrat je s najlepšim uspehom pel manjša baritonske partije. Pozneje je odšel iz Ljubljane ter postal jako rutiniran in izreden baritonist. Že več let deluje izredno srečno na osiškem operi.

Uprava Narodnega gledališča opozarja, da priobči v jutrišnji številki operni in dramski repertoar za tekoči teden. Abonente prosimo, da pazijo na razporeditev abonmajev. Prej repertoarja ni bilo mogoče razglasiti in to valed ureditve gostovanja Hudožestvenikov.

tram potrebno za osamosvojitve na polju živinoreje. Naša javnost se je veliko preveč vdala fatalističnemu čakanju na rešitev iz tujine, namesto da bi se oprijeli notranjega podrobnega dela. Tako delo se je v večini naših krajev izvršilo v vinarstvu in sadjarstvu, zakaj bi ne imeli poguma in vztrajnosti ga vršiti tudi pri živinoreji? Pot, ki jo nasvetujemo, je možna, vodi do trajnega uspeha ter je za Slovenijo že v proračunu zahtevana. Vporabimo malenkostne zneske drž. proračuna modro in preudarno le tam, kjer je pričakovati stalnega napredka!

Poglobitve in organizacija rejskega dela je neobhodno potrebna, nikjer se brez tega ni doseglo trajnih uspehov. Posnemajmo torej že preskušene delovne metode in za bodočnost naše živinoreje se nam ni batil!

H koncu naj mi bo dovoljeno apelirati na narodno inteligenco, osobito duhovščino in učiteljstvo s prošnjo, da pomagajo sodelovati na uresničenju tega načrta s tem, da širijo med narodom tu obrazložene ideje.

Ko bo zmagala misel potrebe samoniklega dela, zapustila nas bo vsaka malodušnost, nastopilo bo zdravo tekmovanje in dosegli bomo trajnih uspehov!

g Glavna skupščina Zadrugne zveze v Ljubljani se vrši 22. majnika v Akademskem domu na Miklošičevi cesti poleg hotela Union ob 10. uri dopoldne.

g Živinski sejem v Mariboru. Dne 13. t. m. je bilo prignanih 609 komadov živine in sicer 14 konj, 171 volov, 391 krav, 11 bikov in 21. telet. Cene za kg žive teže so bile sledeče: debeli voli 7.75—13.75, poldebili 12—12.50, plemenski 10—11.50, biki za klanje 9.50—12.50, klavne krave 8—10, krave za klobasarije 7.50—8.50, molzne krave 9—11.50, breje krave 9—11.50, mlada živina 11—13.75 dinarjev. Meso, volovsko I. 25—27, II. 22—24, meso bikov, krav in telic 19—21, svinjsko 30—35 Din. Kupčija je bila zelo živahna, prodanih je bilo 281 komadov, od teh nekaj za izvoz.

g Cene svinjini v Zagrebu. Tržni komisarjat v Zagrebu je v sporazumu z mesarji določil cene prečiščevemu mesu po 32.50 Din za zarebrnice in po 30 Din za vse ostalo meso. Špeh je po 22.50 Din, od pitanih prečiščev po 27.50 Din, salo 29 Din kilogram.

g Organizacija proizvajalcev platna. Te dni se je osnovala Zveza proizvajalcev platna v Jugoslaviji. Sedež zveze je v Zagrebu.

g Italijansko posojilo. O posojilu, ki ga namerava dobiti Jugoslavija v Italiji, smo že poročali. Danes dodajemo še, da bo za ta denar — 30 milijonov dolarjev — dobavila Italija ves material za zgradbo jadranske železnice, da bodo pri gradbi zaposleni le italijanski delavci in inženirji in da bo železnica Italiji tako dolgo zastavljena, dokler ne bo posojilo plačano.

g Zlata marka in dinar. Po tečaju na berlinski borzi je danes razmerje zlate marke do dinarja: 1 zlata marka 19 dinarjev.

g Izvoz premoga iz Češkoslovaške je dosegel v mesecu marcu letos 237.000 ton napram 323.000 tonam povprečno mesečno leta 1913.

g Vinska letina 1923 v Češkoslovaški. Po statističnih podatkih je bilo lani 14655 ha pokritih z vinogradi in je letina dala 260.000 hektolitrov belega in 69.000 hl rdečega vina.

g Nemške državne finance. V prvi desetini meseca maja letos so znašali nemški državni dohodki 121.9 milijonov zlatih mark; izdatki pa 117.4 milijonov zlatih mark. Od 1. aprila pa do 10. maja letos je dosegel deficit nemških državnih financ samo 15.6 milijonov zlatih mark.

g Likvidacija avstrijsko-ogrške banke. Kakor poroča Nene Freie Presse, bo popolnoma dokončana likvidacija bivše avstrijsko-ogrške banke že koncem julija.

g Ugoden položaj angleških financ. Po proračunskem ekspezuju finančnega ministra Filipa Smowdena so znašali celokupni dohodki Anglije v proračunskem letu 1922-1923 837.169.000 funtov šterlingov (funt šterling približno 350 Din), a izdatki 788.840.000 funtov šterlingov, tako da znaša prebitok 48.329.000 funtov šterlingov. Za novo proračunsko dobo je predviden prebitok na 38.074.000 funtov šterlingov. Zato je sklenil finančni minister znižati z 30. aprilom carino na čaj od 8 na 4 pence pri funtu, na sladkor od 2.75 na 1.50 pri funtu, pri kakau,

kavi in cikorijski na polovico; dalje odpade nameravano 50 odstotno povišanje na posušena sadja, zniža se občno carina na kisle vode. S prvim avgustom namerava minister ukiniti takozvane Mac Kennove davke iz leta 1915 v svrhu varstva industrije. To bi pomenilo za Anglijo letno zgubo 2.750.000 funtov, a za tekoče leto 2.500.000 funtov šterlingov. — Reducirajo, deloma ukinejo se takse na avtomobile, gledališke predstave, društvene prireditve in zabave, na nevpodrabljene hiše, na telefone itd. — Celokupna redukcija dohodkov je proračunana na 34.050.000 funtov, tako da bo od prebitka ostalo razpoložljivega 4.024.000 funtov šterlingov.

g Dunajska Allgemeine Industriebank, preje filijalka Češke industrijske banke v Pragi, ki se je v l. 1922 preobnavila v samostojno banko, se nahaja sedaj v poravnalnem postopanju.

Turistika in sport.

KOLESARSTVO.

Kolesarska Ilirija je otvorila v nedeljo kolesarsko sezono s cestnimi dirkami na progi Šiška (2 km) — št. Vid. Dirke so se vršile v raznih kategorijah: klubske dirke novincev na 3 km je udeležilo 6 vozačev, klubske dirke juniorjev na 5 km 7 vozačev, glavne klubske dirke na 10 km 8 vozačev, dirke gostov na 10 km 17 vozačev in vojaške dirke na 5 km 8 vojakov. Razen tega se je vršila handicap-vožnja na 5 km, in utešna vožnja za vse one, ki v predidolih kategorijah niso dosegli 1. do 3. mesta. Za tekmo je vladalo med publiko zelo veliko zanimanje. Cesta v bližini cilja in daleč proti št. Vidu je bila po gledalcih gosto zasedena. Prireditvi je prisostvoval tudi divizijski general Stojanović. Arangement je bil točen, program se je razvijal brez znatnejših zakasnitev. Izenadenje pomenijo izvršni uspehi mariborskih kolesarjev klubov Perun, Edelweiss in I. delavskega kolesarskega kluba ki so dosegli v kategoriji gostov jako lepe časovne rezultate in vsa prva mesta v handicap-vožnji. Rezultati so naslednji: Novinci 3 km: 1. Jeglič 5 min. 31 sek.; Juniorji 5 km: 1. Mrzlikar 10:10.2; Glavna dirka 10 km: 1. Solar 18: 8.4, 2. Škrajnar 18: 58, 3. Bar Ad. 18:58.2; Dirka gostov 10 km: 1. Dvorak (Edelweiss) 18:9.4, 2. Nabergoj (Perun) 18:10, 3. Pahor (Perun) 18:10.4; Vojaška skupina 5 km: 1. Umek Iv. 8:56; Handicap 5 km: 1. Vesenjak (I. del. kol. k.) 9:3.2 (+40 sek.), 2. Nabergoj (Perun) (+5 sek.), 3. Pahor (Perun) (+10 sek.). Brez handicapa so vozili Solar, Dvorak in Kosmatin, ne da bi se mogli placirati na prva mesta. Utešna dirka 3 km: 1. Prošek (Danica, Ježica).

NOGOMET.

Gostovanje zagrebškega Haška moramo trstirati med neuspehe letošnje sezone. V sled zabrane saveza Hašk prvič ni mogel nastopiti v Ljubljani s kompletnim I. moštvom, temveč je moral vse za Olimpijado določene igralce pustiti v Zagrebu. Nastopil je vsled tega le s 5 igralci I. moštva, ostala mesta so bila zasedena po nadomestnih močeh, ki deloma niso mogle zadovoljiti. Drugič je bila igra tekma brez one prisilovne fairnessa, ki odlikuje Haškovo I. moštvo; posledice nosijo trije ali štirje igralci Ilirije. K temu je prištet nadalje nezadovoljivo igro poedinskih igralcev Ilirije in nedisponiranost sodnika. Vzroka dovolj za nezadovoljnost! Tekma je končala z zmago domačih v razmerju 4:3. Tri četrtine igre je bila Ilirija v znatni premoči, začetkom drugega halftima je vodila že s 4:1 (razen tega ji je sodnik dva gola anuliral) in vse je kazalo, da bo Hašk občutno poražen. Zadnje četr

trt ure je nato cela obramba Ilirije na mah popustila, Hašk je docela nadvladal in le za las je manjkalo, pa bi bil izravnal. V ilirskem moštvu je momentano par mest slabo zasedenih in nekateri igralci se zdi da so preigrani. Za predstoječo tekmo z močnim moštvom graškega Sturmja bo treba sestavo moštva po našem mnenju nekoliko spremeniti. V dobri formi so bili od celega moštva le Vidmajer, Pammer in Lado.

Prvenstvena tekma med Hermesom in Jadranom je končala s pričakovano zmago Hermesa v razmerju 2:0. Hermes je bil konstantno v rahli premoči, igral je taktično daleko boljše od protivnika in imel je v sr. napadalca Plešu, desnemu branilcu Grudnu in Zeljaku igralce, kakoršnih Jadran za sedaj ne zmore. Drugi gol je dosegel Hermes iz enajstmetrovke.

Ilirija rez. : Slovan 6 : 2. — Rezervno moštvo je z gotovostjo obvladalo Slovana, ki je nastopil z nekaterimi nadomestilnimi močmi. Ilirijani so se izkazali za bolj rutinirane in tehnično mnogo boljše od agilnega Slovana. Posamezne faze boja so bile zelo lepe in v splošnem je ugačala ta tekma bolj od glavne tekme Ilirija : Hašk. Prvi polčas je končal neodločno 1:1. Izvrstne momente je imel v moštvu Ilirije desni half Grilc, notranji trio Bregar — Pevalček I — Pevalček II je izvedel nekatere uspele kombinacijske poteze, iz katerih so nastali efektni goli.

Ilirija jun. : Panonija 8 : 2. — Juniorsko moštvo Ilirije se je tudi tokrat odlikovalo z lepo kombinacijo in tehniko. Panonija je nudila trd odpor in vzdržala v kljub neugodnemu izidu otvorjeno igro.

Prv. tekma rezervnih moštev Jadrana in Hermesa je končala z 1:0 v prid Jadrana.

Graški Sturm igra v nedeljo 25. t. m. s kompletnim I. moštvom v Ljubljani proti Iliriji. Sestava moštva se glasi: Gürthl — Ferk, Bradasevic — Skaza I, Greiner, Skaza II — Waldhauser, Doller, Haist, Oroszy, Dellinger. Celo moštvo je nastopilo že reprezentativno za Štajersko, 11. t. m. je 7 igralcev igralo v štajerskem moštvu proti Tirolski (4:1). Srednji napadalec Haist je avstrijski internacionalc (preje WAC, Dunaj). Moštvo je tretje leto prvak Štajerske in vodi v prvenstveni tabeli z 21 točkami in score 65:3. Njegovi zadnji rezultati: Hertha (Dunaj) 1:1, Rapid (Dunaj) 0:1, Slovan (Dunaj) 2:3.

Šiška : Ljubljana. — Na inicijativo SK Hermesa se vrši v soboto, 24. t. m. na sportnem prostoru Ilirije nogometna tekma med Šiško in Ljubljano. Tekmo so izzvali Šiškarji, ki se ponašajo s svojim nogom. materijalom, da bi iz v Šiški stanujočih igralcev Ilirije in Hermesa sestavljeno moštvo z gotovostjo porazilo Ljubljano. V soboto bi se torej Šiški nudila prilika, da pred javnostjo dokaže pravilnost trditve. V resnici sestoji team Šiške iz samih znanih igralcev, ki so zmorni staviti ljubljanski team pred najtežjo nalogo. Name-rava se sledeča sestava: Mihelič — Gruden, Zemljak — Dolinar, Tavčar, Grilc — Klančnik, Učak, Pleš I, Pleš II, Rozman.

Čarugova razbojniška tolpa pred sodiščem.

Osijek, 17. maja.

Danes je začelo zaslišavanje drugega obtoženca Čarugove razbojniške tolpe Pavleta Prpića Velikega, glavnega pomagača Čarugo. Zaslišan je bil radi umora gozdarja Pirkmajerja. Priznava svojo krivdo in pove, da je z več sodrugji prišel v Tompojevce.

Predsednik: »Kdo je tedaj prišel v Tompojevce?«

Prpić: »Tomač, Šega, Šulentić in jaz.«

Predsednik: »A Čaruga?«
Prpić: »Čaruge ni bilo v Tompojevce.« (Nemir v dvorani. — Čaruga se zadovoljno smeje.)

Prpić pripoveduje, da je Šega prevaril razbojnika, ko se jim je lagal, da bo prišel tudi Čaruga, pa ga ni bilo. Obtoženec nerodno govori in pojasnjuje s težavo umor gozdarja Pirkmajerja. Pravi, da je ubil Pirkmajerja in ranil njegovo ženo ter še nekega drugega Švaba član tolpe Tomač.

Predsednik: »Kdaj ste o tem govorili s Čarugo?«

Prpić: »Predem so nas prišli sva govorila.«

Predsednik: »Čaruga pa trdi, da sta se sešla v zaporu. Zakaj pa ste v preiskavi govorili, kakor ostali obtoženci, da je bil Čaruga tudi v Tompojevcih?«

Prpić: »Govoril sem tako, ker so me tolkli žandarji.«

Predsednik: »Kdo od vaju dveh laže?«

Prpić: »Jovo laže, ne jaz!« — Prpić se v teku razprave zaplete vedno bolj v protislovja in na koncu sploh nič več ne odgovarja.

Prpić mora nato na predsednikovo zahtevo opisati, kake zunanosti sta bila dozdevna Tomač in Šega. Opisuje ju tako, da se opis Tomaca popolnoma krije z zunanostjo Čaruge, opis Šege pa s Krmpotičevo. Ponovno odločno zanika, da bi se bil v celici št. 9 kdaj sešel s Čarugo ali mu pripovedoval o svojih dejanjih.

Radi tega konfrontira predsednik Čarugo s Prpićem.

Predsednik Čarugi: »Kaj pravite k Prpićevi izpovedi?«

Čaruga: »Ni resnična.«

Predsednik: »Kako to?«

Čaruga: »V celici mi je točno pripovedoval, kako se je vse godilo.«

Predsednik: »A Prpić sedaj nič ne ve o tem.« — K Prpiću obrnjen pravi predsednik: »Kaj pa ti na to praviš, Prpić?«

Čaruga: »Prestrašil se je, pa je pozabil vse.«

Prpić: »Sestajali smo se in dogovarjali mnogo prej.«

Sedaj se oba obtoženca spreta in drug drugemu dokazujeta, da »ni res«, kar pravi. Koncem koncev pravi Prpić tiho: »Ne spominjam se več natanko.«

Čaruga: »Ali vidite, da sem jaz imel prav? On se boji!«

Pričevanje ranjenega logarja Luke Tomljenovića. Nato je bil zaslišan težko ranjeni logar Luka Tomljenović. Da je sodišče sklenilo to pričo takoj zaslišati je vzrok ta, ker je njegovo stanje nevarno. Izprva so ga hoteli zaslišati v bolnici, toda ker se je zadnji dan njegov položaj poboljšal, so ga zaslišali v sodni dvorani, kamor je prišel, oprt na berglje.

Pripoveduje: Na usodni večer ob 7. uri dne 10. oktobra l. l. sem iz gospodarske pisarne preko dvorišča šel v hišo. Tu sem opazil, da gresta notri dva orožnika, eden višji, drugi nižji. Šel sem jima naproti, misleč, da so orožniki; samo to se mi je čudno zdelo, da prihajajo tako kasno. Bil je že približno mrak, vsled česar nisem mogel razločiti obrazov. — Eden me ustavi ter me ostro popraša v nemškem jeziku: »Je li to feršteraj?« Takoj nato me praša, kje je kasa. Odgovorim, da notri. Takoj sta naperila puške, jaz pa sem medtem opazil, da za njima prihaja še 4—5 orožnikov, ki so me takoj obkolili in vame naperili karabinke. Nisem se prestrašil in se nisem bal, ker sem bil prepričan, da je to pomota. Prvi je šel naprej orožnik, ki me je nemško ogovoril. Jaz sem šel za njim, za menoj pa cela patrolja. Peljal sem jih v sobo. Toda oni prvi, ki me je nemško ogovoril, je planil v sobo ne

kot človek, ampak kot tiger, ter stopil k mizi, kjer je gozdar Pirkmajer z družino, ženo štiri otroci in enim gostom, sedel pri večerji. Takoj naperi dva revolverja v Pirkmajerjev tilnik. Gozdar se mirno obrne in praša: »A kaj vi...?« Preden je dobro izgovoril, je počil strel in gozdar je padel. Takoj nato je tudi mene zadel strel v kolik od zadaj. Ko sem že ležal, me je zadel drugi strel. Splazil sem se do vrat in tu so name ustrelili tretjič. Nista bila le dva strela, kakor je v spisu rečeno. Medtem pa začujem jok Pirkmajerjevih otrok in žene, ki so prosili za svojega očeta ter pretresljiv klic žene: »Jey, moja desnica!« Priča pri teh besedah krčevito zaplaka. Cela dvorana je pod vtisom tega prizora.

Ko se priča oddahne, nadaljuje: Čez nekaj časa začujem korake in vidim, da se mi približuje vodja, v roki pištolo naperjeno vame. Ko je videl, da sem ves krvav, se je obrnil in odšel. Nisem videl in je tudi nemogoče, da bi se bil gozdar spoprijel z vodjom in da bi bil vodja Pirkmajerja udaril s pištolo po glavi. Saj je takoj streljal.

Predsednik: »Kako je bil oblečen vodja?«

Priča: »Nosil je vojaški plašč in tri naradniške zvezde.«

Predsednik: »Opišite ga!«

Priča: »Bil je moje velikosti, srednjega stasa, nosil je kotlete, male brčice. subljat.« (Točen opis Čaruge.)

Predsednik: »Je li ta tisti?« in kaže na Čarugo.

Priča gleda: »Bil je mrak, pa je težko reči, da je ta, čeprav bolj kakor ne pravi. Ko bi ga točno spoznal, bi mu pljunil v lice, ker mi je uničil življenje.«

Državni pravdnik: »Bi ga spoznali morda po glasu?«

Predsednik: »Hajde, Jovo, reci na glas: U ime zakona!«

Čaruga vstane, začudeno gleda in nato z visokim in piskajočim glasom zakliče: »U ime zakona!« kar vzbudi velik smeh.

Priča: »To je svinjarski govor, toda oni je govoril ostro in hudo.«

Čaruga se zadovoljno smeji nad to opazko priče.

Predsednik: »Kaj pravite na to izpoved?«

Čaruga: »Ne poznam tega človeka. Če bi bil tam, bi ga spoznal. Imam priče, ki bodo povedale, kje sem bil oni dan in ono noč.«

Predsednik: »Evo, pred vami stoji vaša žrtvica!«

Ohrani zdravo telo. Za usta, zobe, grlo ODOL rabi!

Misli boljše!

James Oliver Curwood: 22

Kazan, volčji pes.

(Kanadski roman.)

(Dalje.)

Prebila sta noč skupaj v gošči in šele naslednje jutro je šel Kazan na obisk v koč in zapustil volkuljo Sivko. Tu je našel mlado ženo in njenega soproga, ki sta takoj zapazila slabo zaceljene rane, ki jih je imel na ramah in na bokih.

»To je moral biti samo medved ali ris, s katerim se je boril,« je pripomnil mož. »Volk ga ne bi bil tako razmesaril.«

Jeanne mu je umila rane s toplo vodo, jih namazala z mazilom in Kazan se je pri tem izbornu počutil. Žena je nato vstala, urejevala skrivnostne zavojce in pripravljala kosilo.

Dan je tako pretekel daleč proč od pozabljenega gozda in luna se je že bila dvignila, ko se je Kazan odločil, da gre k volkulji Sivki. Če bi bila Jeanne vedela, da leži uboga žival, za katero je bil Kazan vse v življenju, solnce, zvezde, luna in hrana, zapuščena v gošči, bi bila tekla pomagat volkulji Sivki. Toda tega ni vedela.

Tako je preteklo osem dni in Kazan je spet po svoji stari navadi delil svoj čas med goščo in kočjo. Neko popoldne mu je pa mož nataknil ovratnik, ki je bil privezan na močan lanec in ga nato priklenil za železen kavelj ob steno kočje.

Pustili so ga tu ves dan in vso noč in še naslednji dan. Ta dan sta bila Jeanne in njen soprog že zgodaj pokonci. Jeannin

soprog je vzel dete v naročje in šel prvi na prosto. Jeanne mu je sledila, držeč v roki lanec, na katerem je bil privezan Kazan. Vrata kočje so zaprli in zaklenili in obili oknice z deskami. Nato se je sprevod pomikal dol proti reki, kjer je velik čoln čakal. Bil je ves naložen. Prejšnji dan je bil prišel drug mož in odvedel seboj sani in pasjo vprego.

Najprvo je vstopila v čoln Jeanne z otrokom in Kazanom, ki se je vlegel poleg nje. Vsedla se je h krmilu, njen soprog je prijel za vesla in čoln se je oddaljil od brega. Reka ga je nosila navzdol.

Mlada žena, ki je še vedno držala Kazana na lancu, se je obrnila proti koči, ki je izginjala za drevesi in jo pozdravljala z roko. Oči so se ji porosile od ginjenosti in zaklicala je:

»Zbogom! Zbogom!«

»Vendar nisi žalostna. Kaj ti je hudo, da odpotujemo?«

»Ne, ne,« je odvrnila živahno. »Toda ljubila sem te lepe gozdove in to divjo naravo. Skoraj vse življenje sem prebila tu s svojim ubogim očetom, katerega telo zapuščam. Noben kraj mi ne bo mogel tega nadomestiti.«

Vzdih se ji je izvil iz grla in obrnila je oči proti detetu.

Že nekaj minut je čoln naglo plaval naprej, tok ga je nosil.

Dolg trak peska se je razprostiral daleč v reko in tvoril nekak plosk in gol polotok.

Jeannin soprog ji je pokazal na tem peščenem pasu malo črno piko, ki se je premikala semtertja. Spoznala je volkuljo

Sivko. Njene ugasle oči so se obračale proti Kazanu. Ker ni videla, ji je zrak, ki ga je duhala, dejal, da Kazan odhaja z možem in ženo, da odhaja, odhaja, odhaja...

Kazan se je bil pozorno postavil na noge in gledal.

Volkulja Sivka, ki je spoznala iz udarcev vesel, da se čoln oddaljuje, je prišla tik k vodi. Tu se je vsedla na zadek, obrnila glavo proti solncu, ki zanjo ni več imelo žarkov, in naslovila na Kazana dolg in glasen klic.

Lanec je zdrsnil iz Jeannine roke, čoln se je visoko zagugal in veliko črno telo je švignilo po zraku. Kazan je bil izginil.

Možak je prijel za puško in jo nameril tja, kjer je Kazan plaval.

»Grdobak!« je dejal. »To je zahvala za našo gostoljubnost? Jaz ti bom že pokazal!«

Z enako naglico pa je Jeanne zgrabila za puško. Vsa blede je zaklicala:

»Ne! Ne streljaj! Pusti ga, naj se vrne k njej! Pusti ga, pusti ga!... Njegovo mesto je tam!«

Kazan je dospel na suho in si stresel dlako, s katere je curela voda. Zadnjič je pogledal proti čolnu, ki je odnašal Jeanne in ki je par trenutkov pozneje izginil.

Volkulja Sivka je zmagala!

XIII. V dnevih ognja.

Od sedaj naprej je pa Kazan bolj in bolj pozabljajal svoje staro pasje življenje. To so bili zanj samo še daljni spomini. Rojstvo in smrt volčičev, strašna tragedija na Sun Rocku, boj z risom in slepota volkulje Sivke, nato odhod Jeannin in deteta, samo to mu je hodilo po glavi.

Osveta, ki jo je izvršil na risu, ni vrnila vida volkulji Sivki in to je bilo za Kazana najstrašnejše gorje, da ni več mogla z njim hoditi na lov na brezkončni planjavi ali pa v temnem gozdu. Zato je tudi gojil globoko in živo sovraštvo do roda risov.

Risu ni samo pripisoval slepoto volkulje Sivke in smrt volčičev, temveč tudi odhod Jeanne in deteta. In kadarkoli je zavonjal veliko sivo mačko, je postal divji kot demon, dvignil ustnice in kazal svoje dolge bele zobe. Vsa divjost njegovih wildskih prednikov se je vzbudila v njem.

Kazan in njegova slepa tovarišica sta s časom izumila nov način razumevanja. Kadar sta hodila skupaj, se ga je volkulja tiščala, ramo ob ramo, bok ob bok, in Kazan je vedel, da ne sme skakati, temveč vedno tekati, če hoče, da ostane poleg nje. Razumel je tudi, da mora izbirati pot, ki je bila za Sivkine noge najprikladnejša. Če je pa prišel do mesta, ki ga je bilo treba preskočiti, se je dotaknil volkulje z gobcem in večkrat nežno zacvilil. Nato je ona dvignila ušesa in se zagnala. Ker pa ni znala premeriti potrebne dolgotosti skoka, in ni hotela pasti na pol pota, je skakala vedno dalje kot je bilo potrebno. To pa včasih tudi ni bilo dobro. Tako sta se slednjič obe živali razumeli.

Pri volkulji se je začel sluh in vonj vedno ostreje razvijati v nadomestilo izgubljenega vida. Kazan je to opazil in se vedno obračal na Sivko in jo opazoval, če je poslušal kak sumljiv šum ali vonjal sled.

(Dalje sledi.)

Čaruga: »Ne, slavno sodišče, ne poznam tega človeka.«

Nato je bil Prpič konfrontiran s pričjo. Toda priča ga ne spozna. Seveda tudi Prpič trdi, da priče ne pozna.

Priča je še izpovedal, da je Pirkmajer nosil leta 1918 do 1920 vedno pri sebi orožje, pozneje pa nikoli, razen na lovu. Tudi v usodnem trenutku ni videl, da bi bil segal za revolverjem. (Op. uredništva: Kakor smo že svoječasi poročali, je Pirkmajer Slovenec in ima dva brata v Ljubljani, enega v Kranju, eden je pa okrajni glavar v Ptuj.)

Zdravnik jetniške bolnice dr. Lazarus priča, da je v ječi pregledal Čarugine poškodbe na bradi. Zdravnik je ugotovil, da so te poškodbe od šiljastega ostrega predmeta; Čaruga pa trdi, da so od kroglice. Pri tej priliki je Čaruga rekel zdravniku: »Ti veš svoje, a jaz svoje.«

Slikar Filakovec priča, da je v sobi preiskovalnega sodnika zakričal nad Čarugo: »Če si že streljal, zakaj si streljal na ženske!« Čaruga mu je tedaj odgovoril: »Na ženske nisem streljal.«

Sodnik Burian izjavlja, da je Čarugo zasliševal ter ga spraševal o njegovi družbi. Čaruga mu je odgovarjal, da je geslo njegove družbe: »Vse za narod in za kralja!«

Jetničar Ante Šarić priča, da mu je Čaruga takoj, ko je bil pripeljan v ječo, priznal, da je ubil gozdarja. Jetniški paznik je na ta odgovor dobro pazil, ker je pravedno o tem Čarugo po nalogu državnega pravdnika.

Čaruga odgovarja, da se ne spominja točno več tega, toda on je v preiskavi vsakemu tako govoril, ker se je bal batin.

Nato predsednik zopet prične zasliševanje Pavla Prpiča Velikega radi umora orožnika Tintorja.

Prpič pravi, da Čaruga ni mogel ustreliti Tintorja, ker je skočil na tir, medtem pa je

Tintor že padel. Tudi ne ve, kdo ga je ustrelil. Prpič sam je streljal v zrak.

Predsednik: »Čudno, da v zrak streljate.«

Prpič: »Samo zato, da jih prestrašim. Čaruga ni streljal. Pozneje je zmerjal Mijiča, ker je ustrelil Tintorja.«

Pri konfrontiranju pa veli Prpič Čarugi: »Ti si velel mojemu bratu, naj položi deblo pred drezino, naročil si mu, naj polagne izpod Tintorja taško za patrone, ti si nam velel, naj streljamo, ko boš ti streljal. Jovo, ti si bil naš vodja!«

Čaruga zanika vse to.

Prpič stopi k njemu: »Ampak, Jovo, zakaj trdiš, da nisi bil, ko si bil!«

Izpred sodišča.

Spor med cariniki in obmejnimi železniškimi komisarjem na Jesenicah. Včeraj se je vršila pred ljubljanskim deželnim sodiščem zanimiva obravnava, koje predmet je bila žalitev po pri nas že precej udomačenem § 104, to je žalitev javnega uslužbenca v službi, torej formalno navadna zadeva, ki pa kaže v bistvu in ozadju, kakšno razmerje vlada med javnimi funkcionarji in to na tako eksponirani obmejni postaji, križišču železnic na Jesenicah na Gorenjskem. Na podaljšani obtožni klopi je sedelo sedem obtožencev carinske branže in sicer Anton Ostradovski, upravnik carinarnice, Čedomir Pavlovič, Vladimir Mojašević, Ivan Renčelj (edini Slovenec med njimi), Fr. Pavlovič, Petar Ognjanović, vsi cariniki in pa Božidar Popović, pomočnik carinskega posredovalca na Jesenicah. Kot obtožitelj pa je nastopil obmejni železniški komisar Filip Vukmirovič, o katerem trdijo obtoženci, da je jako brezobziren in misli, da je Bog ter da šikanira ljudi in jih brez povoda zapira in pretepava. Do prepira med njimi pa je prišlo takole: Obtoženci s svojimi soprogami in večjo

družbo so se hoteli peljati na izlet v Bohinj. Vstopili so kot običajno v drugi razred. Takrat pa je prišel komisar in vnel se je prepir. Odrekel jim je pravico vožnje v drugem razredu in je iztrgal prav brezobzirno vse iz vlaka. To je seveda obtožence, ki so bili v družbi dam in ker je bilo vse polno ljudi v vlaku in na kolodvoru, precej razburilo in padali so ostri očitki proti komisarju. Rekli so mu cariniki, da je on za carinike ništica, da je divjak, da je njegov nastop unicum nad unicum, škandal za upravo in največja sramota in da spada tak človek kvečjemu v Albanijo, kamor ga je treba poslati. Poleg tega pa so obtoženci trije cariniki, da so povodom carinjenja iz nekega vagona, blago je bilo last trgovca Sirca iz Kranja, ukradli nekaj kilogramov fig in mandelnov. Pri obravnavi so obtoženci odločno zanikali tatvino in so bili radi te tudi oproščeni. Glede žalitve pa so pač priznali, da so bili vsled osramočenja pred vsem občinstvom res razburjeni in to upravičeno, ker imajo v resnici pravico do vožnje v drugem razredu. Da so pri tem padle kakne neljube besede je pač povsem razumljivo. Senat je vpošteval ta zagovor in je obsodil dva obtoženca vsakega na 100 Din, ostale pa po 50 Din globe. V razlogih sodbe je poudarjal predsednik senata, da Vukmirovič ni imel prav in bi jih moral pustiti v vlaku, vendar pa bi se kljub temu mogli obtoženci izogniti javnemu škandalu in se z njim mirno poravnati, ne pa ga zaustavljati in zasmehevati. Zastopnik obtožencev je prijavil proti tej sodbi vzklic.

Poizvedovanja.

Našla se je ročna torbica z majhno vsoto denarja. Dobi se Prečna ulica 3, pritl.

Na Jesenicah je v sredo, dne 14. maja t. l., neki moški zamenjal v vlaku, ki pride ob 17. uri 25 min. iz Ljubljane, zavitek z damskim slamni-

kom in pustil svoj črn klobuk v enakem zavitku. Dotični se prosi, da pošlje slavnika na naslov: Jože Kikelj, Boh. Bistrica 101, in pošlje svoj naslov, da se mu vrne klobuk.

BERSON

gumijevе pete in gumijevе podplate

Vam mora pritrčiti Vaš čevljar na čevlje, ker s tem ne štedite le z denarjem ampak varujete tudi nogo in obuvalo.

Meteorologično poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. viš.

Normalna barometerska višina 736 mm.

Čas opazovanja	Baromet. v mm	Termomet. v C	Prahomet. v C	Nabo. vetrovi	Padavine v mm
18. 5. 21 h	737.9	18.5	0.9	jasno	—
19. 5. 7 h	737.1	16.9	0.8	jasno	—
19. 5. 14 h	737.0	22.2	2.3	v. jas. zahod	—

„SLOVENEK“

Dobro je vsikdar naložen denar, ki ga inserent izda v tem mednarodnem razširjenem dnevniku. Vsak oglas, pa bodisi v majhni obliki (najmanjši prostor za enkrat samo 5D) priprosti najbolj uspeh. Vsakomur torej, ki ima kaj naprodaj ali dobaviti, ali pa misli kaj kupiti, je „Slovenec“ za insercijo ob vsaki priliki najbolj

za oglase

najbolj

priporočljiv!

je za vsakega trgovca in obrtnika najbolj primeren list za uspešno reklamo.

GOSPODIČNA

K OTROKOM z daljšo prakso, se išče k 3 malim otrokom. Naslov pri upravi pod številko 2910.

GOSPODIČNA

večja slov., hrv. in deloma nem. jezika, slov. stenografije in strojepisja, IŠČE mesta blagajničarke ali v pisarni. Poštenost in točnost zamenjena. — Naslov pri upravnistvu pod št. 2912.

IŠČE se izurjena

stenotipistinja

zmožna vseh pisarn. del, večša slovenske in nemške stenografije ter strojepisja. Ozira se samo na prošilke z večletno prakso. Nastop službe takoj. Ponudbe s sliko, življenjepisom in navodbo zahtevane plače s prostim stanovanjem, kurjavo in razsvetljavo naj se naslovi na: Zdržene papirnice VEVČE — pošta D. M. v Polju.

Trgovski POMOČNIK

vojašine prost, z dobrimi spricvali, zmožen za skladiščnika, IŠČE mesta v spekeriji ali mešano stroko. Gre tudi na deželo. Nastop takoj. Ponudbe na upravo pod Vesten in pošten 2907.

KROJAŠKEGA vajenca in enega pomočnika sprejme L. STANOVIČ, Podsmreka p. Ljubljani. 2904

Iščem dva mlajša trezna mizarska pomočnika

enega prvovrstnega stolarija ter eno moč, dobro izvežbano pri tračni žagi. Plača po dogovoru. Hrana in stanovanje v hiši. Ponudbe so nasloviti na upravo lista pod »Trajno delo št. 2896«.

V BEGUNJAH pri Lescach na Gorenjskem je ODDATI letno fino opremljeno STANOVANJE

v krasni legi, obst. iz 2 sob, verande in kuhinje, mirni in solidni stranki. Več se izve Poljanska cesta 6/II.

KUHARICA srednjih let, dobra gospodinja, išče mesta k samost. gospodu; gre tudi v župnišče kot gospodinja. Cenjene ponudbe na upravo pod: Kuharica 2906.

Kontoristinja

večša poleg nemščine tudi francosčine, se sprejme. Ponudbe na: E. MALHAPE, Ljubljana, Krekov trg št. 10.

Korespondentinja

SE IŠČE, zmožna knjižgovodstva kakor tudi slovenske in nemške korespondence za veletrgovino v mestu na Gorenjskem. — Začetnice izključene. — Ponudbe je poslati na upravo Slovenca pod »Veletrgovina« št. 2851.

Krompir

po nizkih cenah tudi v manjših količinah prodaja »GOBAN«, d. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra cesta 85. Telefon 924.

TRGOVSKA MOČ

dobra, absolventinja sloven. trgovske šole. IŠČE mesta v Ljubljani. Gre za par mesecev brezplačno. Ponudbe upravi pod Dobra moč 2838

Korespondentinja

se potrebuje za Zagreb. Večša popolnoma hrvaškega in nemškega jezika v govoru in pisavi. Perfektna v nemški stenografiji in v strojepisju. Sposobne in solidne refleksije dobje pri tej stalni namestitvi polno prehrano. Oferti, opremljeni s sliko in prepisi izpričeval, naj se pošljejo rekomandirano na sledeči naslov: E. V. FELLER, Zagreb, Jurjevska ul. 31 A.

Proviz. potnika

vpeljanega pri industrijah, išče tvrdka A. LAMPRET, Ljubljana, Krekov trg št. 10.

Dobrodošče podjetje IŠČE

Din 400.000 posojila

na prvo mesto hipoteke v vrednosti Din 2.000.000.—. Posredovalec ni izključen. Naslov pove uprava lista pod številko 2860.

SLIKARSKA DELA izvršuje

po najnovejših vzorcih

MARTIN ŽURAN,

sobni slikar — Ljubljana, Mestni trg 12 (Pod Trančo). Izvršitev točna, cene konkurenčne. 2887

Kupim MALO POSESTVO

z gospodar. poslopjem, kjer bi lahko redil do tri krave. RENKO FRANC, Vrta 76, Čepovan p. Gorici, Italija.

Industrijalce

opozarjam na objekt gospodarskega in tovarn. poslopa na obširni prostorni parceli v bližini Ljubljane, ki se lahko dovraši za vsako obrt, industrijo, zavod in društvo itd. Proda se pod ugodnimi pogoji. — Naslov pove upravnistvo »Slovenca« pod številko 2888.

Skladišče

v bližini kolodvora IŠČEM za takoj. Ponudbe pod šifro »SKLADIŠČE« št. 2895 na upravnistvo »Slovenca«.

ČEBELARJI!

Ponudite prve čebelne roje ter kranjice z navedbo množine in cene Čebelarji trg. trvdki Ant. ŽUMER, pošta Javornik (Gorenjsko). 2893

VINOGRAD

v Jeruzalemskih gorah se prodaja. V dobrem stanju, vzorno v najzlahtnejše vrste razvrščenega nasada je blizu 4 orale, pridelek sloviti. — Marija BARTH, CELJE, Akerčeva 3.

KDO PRODA?

dobro ohranjen STROJ ZA IZDELAVO SLADOLEDA. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 2911.

Priporočamo tvrdko

Josip Peteline

Ljubljana, blizu Prešernovega spomenika za vodo.

Najcenejši nakup

nogavic, žepnih robcev, brisačk, kloba, belega in rujavega platna, šifona, kravata, raznih gumbov, žlic, vilic, sprehajalnih palic, nahrbtnikov, potrebščin za šivilje, krojače, Solingen in za obrezovanje trt.

NA VELIKO IN MALO.

SOBO NA DEŽELI

opremljeno, išče vpok. uradnik sred. starosti, kjer bi imel priliko sodelovati, tudi brezpla. Ponudbe na upravo pod »Dobra prilika« 2879.

POZOR! POZOR!

Ostanki za perilo

so naprodaj po polovici ali zelo znižani ceni. Ne zamudite ugodne prilike! Resljeva cesta 30/1, desno.

PLETARJE

sprejema in daje pletarsko delo na dom Pletarna v STRNIŠČU r. z. o. z., Slovenija. 2894

PSICO

Foxterier, čistokrvno, 8 mesecev staro, prodam. — KRAMARŠIČ, Spod. šiška, Kavškova ulica 193. 2903

Gostilničarji, pozor!

Ogrske in domače SALAME prve vrste, kakor tudi polemendolski in polnomastni trapistovski SIR nudi tvrdka

I. BUZZOLINI,

Lingarjeva ulica, Ljubljana.

MEBLOVANO SOBO

oddam solidnemu gospodu. Marija Lamovšek, Tržaška cesta št. 5. 2883

Mizarsko delavnico

na deželi, prostorno, zelo pripravno, oddam v najem. Dopisi na upravo pod šifro »TAKOJ«. 2865

POLNOJARMENIK

nov, je NAPRODAJ z vso opremo radi nadomestitve drugega stroja. — Ljubljana, PRULE št. 8. 2858

Voz z diro

na peresih kupim. Ponudbe: Mlekarna Krištof, Sv. Petra cesta št. 69. 2881

Poravnajte naročnino!

Iščem izvežbanega strojnika

K PARNI LOKOMOBILI, ki je obenem izučen ključavničar, po možnosti več na strojih za obdelovanje lesa. — Ponudbe s spricvali in navedbo plače na: FRANC OSET, parna žaga, Sv. Peter, Sav. dolina. 2846

Korespondent (ka)

za srbohrvaščino, nemško, italijansko ali francosko, se IŠČE za LESNO INDUSTRIJSKO PODJETJE s sedežem v LJUBLJANI. — Znanje stenografije daje prednost. Sprejme se le dobro usposobljena moč s trgov. prakso. Ponudbe z natančnimi podatki o izobrazbi in dosedanjem službovanju ter zahtevo plače na upravnistvo »Slovenca« pod številko 2871 —

ISTOTAM SE SPREJME IZURJENA

STROJEPISKA

za srbohrvaščino, nemško, francosko ali italijansko. Dobro trgovska izobrazba, večletna praksa, znanje slovenske in nemške stenografije daje prednost. — Ponudbe z zahtevo plače na upravo »Slovenca« pod številko 2871.

TRGOVINA

se daje v najem na zelo prometni točki dežele z vsem mešanim blagom in deželnimi pridelki na debelo. Kraj brez konkurence in z bogatimi, večjimi vami. Blaga je za 50.000 Din, vendar je potrebno za nadaljni obrat kapitala 100.000 Din, na koje zanimalce se tudi edino ozira. Naslov pod »ZLATA GRUDA« št. 2859 pri upravi.

Lep črn premog

s 4 do 5000 kalorij, franko Ormož, tona po 300 Din, PRODAJA Slovenska premogokopna družba z o. z. v Ljubljani, Wolfova ulica št. 1.

„ELIN“

družba za elektrotehnično industrijo d. z o. z.

Gradi električne centrale in naprave. Velika zaloga motorjev in električnega materijala. Cene izredno nizke. — — — Postrežba točna. Na željo poset inženirja brezplačno.

LIUBLJANA, Dunajska cesta 1. Telefon 88.

MARIBOR, Veterinjska ulica 11. Telefon 239.

1^a Portlandcement

za Ljubljano in okolico razpošilja

tovarna cementa, Zidani most

na vagone in tudi manjše količine po ceni od: Din 72.— za 100 kg franko sodi, Din 62.— za 100 kg brez embalaže, Din 66.— za 100 kg franko papirne vreče, in sicer franko postaja Zidani most. Za kakovost Portlandcimenta prevzame ravnateljstvo vsako odgovornost. Cement je bil v mesecu januarju 1924 od strani komisije Gradbene direkcije iz skladišča v svrhu preizkušnje na Univerziteti Beograd, Zavod za izpitavanje gradnj. materijala vposlan, in izkazuje 306 kg na cm³ pritiska. Oseba ali pismena naročila — tudi izpod 1 vagona — sprejema

Ravnateljstvo tovarne cementa, Zidani most.